

საგზაო

17=18

136 /
1992/2

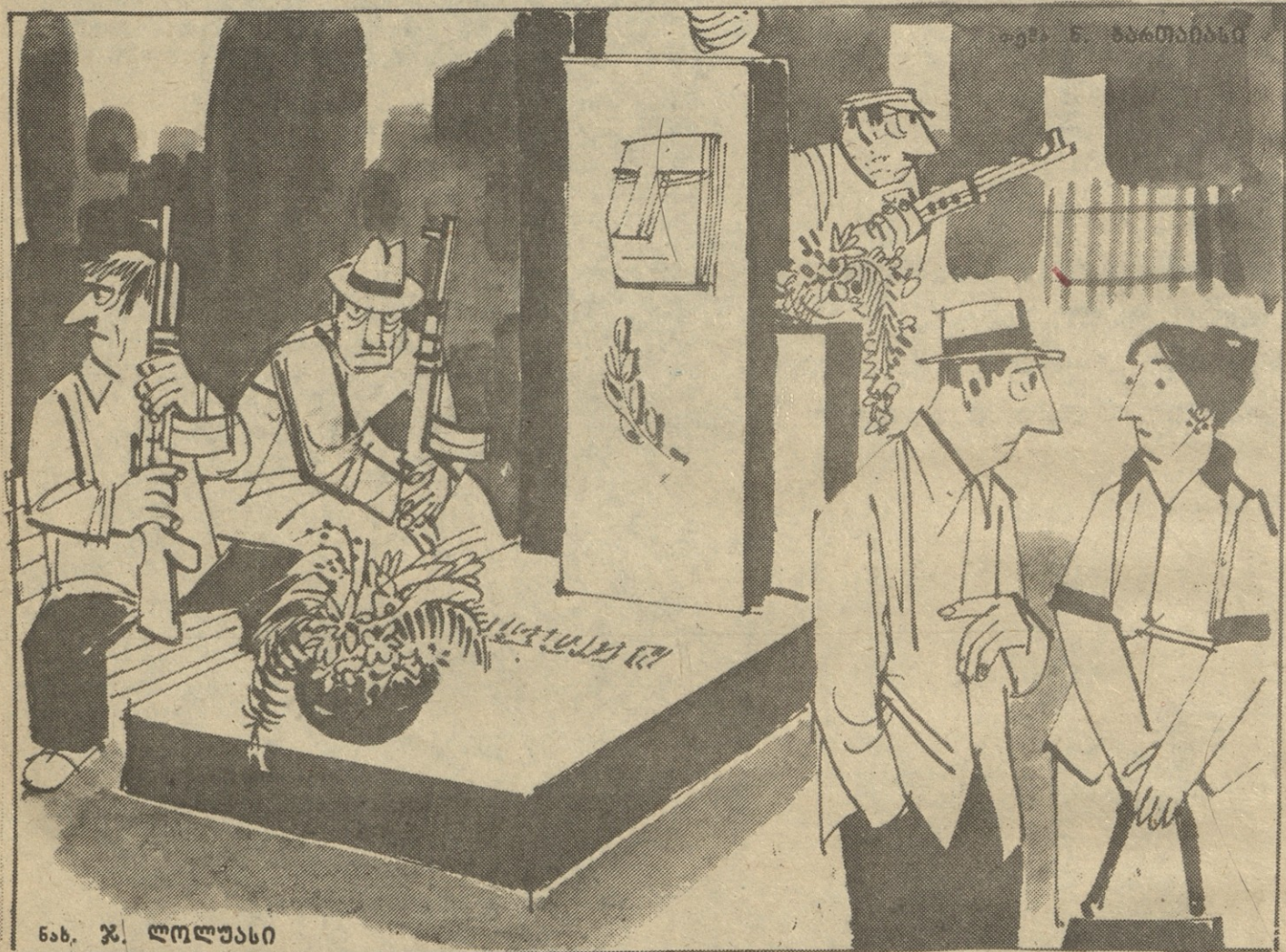
მართვალთ ერო, მართულთ
მიწათ, წყალთ, ჰაერით...
მაღლით უფალი გზარავდით,
დაბლით — მაღალი გარით!

ალექსანდრე მურთაზა აბაშიძისა

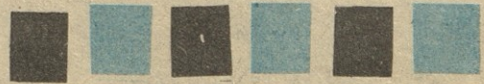
კინკვავ, ნუ აქვავ წყაყა,
შენს წყაყას ჭიხაყაყა!

ღაღიღი წყაყაყა

ნახ. ჯ. ლაშვილი

— რას აკეთებენ ესენი აქ?!
— საფლავს ყარაულობენ, შიცვალეებული რომ არ ამოთხარონ
და კირისუფალს გამოხასყიდი არ მოხთხოვონ!..

სოფლის შენებას რა უნდა?!

მართი კარგი სიმღერის თქმა რომ სოფელს ვერ ააშენებს, ეს ამ გახმაურებული მულტფილმის ავტორებმაც გვამცნეს და ჩვენც კარგად ვიცოდით, მაგრამ სოფლის შენებას რომ დიდი ფილოსოფია და თავის მტკრევა არა სჭირდება, ის თუ იცით?!

თუ არ იცით, ახლავე აგინსნით!
 იმისათვის, რომ სოფელი ააშენოთ, მთავრობის მიერ პრივატიზაციის წესით გადმოცემული მიწის ნაკვეთი უნდა მიიზომოთ და ხელუბი დაიკაპიწოთ! ამერიიდან უკვე თქვენს მუდმივ საკუთრებაში არსებული ნაკვეთი, გნებათ, ჩინური კედლით შემოღობეთ და გნებათ — ტყრუშული ღობით! აქვენს მიწაზე, გნებათ, ორსართულიანი სახლი წამოკიმეთ და გნებათ — საავარაკო კოტეჯი! გნებათ, ვენახი მოაშენეთ და გნებათ — ხეხილის ბაღი! გნებათ, ქარხანა ააშენეთ და გნებათ — ლუდხანა! „შენი თავი შენადვე გეყუდვენსო!“ — გვიცხადებს მთავრობა და მომავალზე ფიქრს უოგვლ ჩვენთაგანს ჩვენვე გვითმობს! მთავრობას მხოლოდ ის ევალება, რომ ჩვენზე სიმწვინდისა და საზღვრების დასაცავად ჯარი და პოლიცია შეინახოს, გზა გაიყვანოს, წყლით, ელექტროენერგიითა და გაზით მოგვამარაგოს, იმაზე იზრუნოს, რომ ნორმალურად მუშაობდეს ტრანსპორტი, ტელეფონი, ფოსტა და ტელეგრაფი!.. საბჭოთა, ტოტალიტარული, ანუ მბრძანებლურ-ადმინისტრაციული რეჟიმისაგან

განსხვავებით, მომავალი, დემოკრატიული მთავრობის უფლებამოსილებობანი საბინაო-საექსპლოატაციო კანტორის მოღვაწეობას უფრო მაგონებს და მიაოცებს სოკოსავით მომრავლებული ბარტიებისა თუ ცალკეულ პოლიტიკურ მოღვაწეთა გააფთრებას!.. რისთვის იბრძვიან?! სახლმმართველის თანამდებობისათვის?! განა სასაცილო არ იქნება, სახლმმართველობას ოპოზიციიში ჩაუდგე და ოში გამოუცხადო?!

მე, პირადად, არავითარი სურვილი არა მაქვს, ვიყო მთავრობის ხელმძღვანელი და დღე-ღამეს ვასწორებდე იმაზე ფიქრში, თუ რატომ არ მუშაობს ნორმალურად კანალიზაცია, რატომ შემოაკლდა მოსახლეობას ტუალეტის ქაღალდი, ბამბა, ბინტი, ერთჯერადი შპრიციები, რატომ არ გააქვთ დროულად ნაგავი და ა. შ. დაე, ამაზე იმათ იფიქრონ, ცხოვრება რომ ვარდისფრად ეჩვენებათ, ჩვენ კი ხერხი ვიხმართ, როგორც პირდაპირი, ისე გადატანითი მნიშვნელობით! ხერხი სჯობია ღონესაო, — ნათქვამია. პოდა, ავიღოთ ხერხი და ცუელი, ხელეჩო და წაღდი, თოხი და ბარი, დავკრათ ძღლუმად, შრომის ოფლი ვაწვიმთ მიწას და სოფელიც აშენდება! აუცილებლად აშენდება ღონიერი, უხვმოსავლიანი, მრავალშვილიანი, ბედნიერი ქართული სოფელი!

ვასო რცხილაძე

ნახ. ჯ. ლოლუასი

— წერა-კითხვა არ იცით, ვერ დაგიწერთ დადებით ნიშანს!
 — მე ფახიანზე ვაბარებ, პატივცემულო!

თემა ნ. ბართაიასი

შიტინგებით აგრე მართვა
(ჭვეუნის) სწორი არ მგონია!
თუ ეს სენი დაგვემართა, —
შორს არ არის აგონია!..

წყევლის წარები
შეშაჯარები,
ავი ქალები,
ხეპრე ძიები..
ჭერ — მუქარები,
მერე — სიები —
ახე იწყება
რეკრესიები..

ერისშვილის სახელისთვის
არ ღირს იშის ძიება, —
წვლილი ვისი ცოტა იყო,
ანდა — ვისი შიტი,
მთავარია, იბაგუნო
მუშტი მკერდში შიშიშედა,
მთავარია, სტაჟიანი
გერქვას დისიდენტი..

ისეთი უაშიც დაგვიდგა,
როცა
ბევრი რამე მოჩანს ცერად:
პოეტთა მხრიდან გაზიორდა
ლოცვა,
მღვდელთაგან — ლექსთა წერა!

პოი, დედანი
და ბებანი,
ჩანთებში — ბოღმის
ნალმებიანი,
ხად გინდა,
რომ არ შეეჩრებინ —
პროკურორებსაც
შეეჩრებინ..

სამთავრობო სახლთან მდგარი
კარავს ეტყვის კარავი:
— ჩვენ არ დაგვწლის წვიმა,
ქარი,
არცა კაცი არავინ..

კიდევ კარავი,
აუ, კარავი..
იქ ბინადართა
ინტრიგები
დაუფარავი..
იფრქვევა წყველა
უკადრისი
და უთვალავი,
ერთობისაკენ
გზა კვლავ რჩება
დაუძვალავი..

1991 წ.

შეიძლება, უცხოეთთან
კონტაქტები დავაწყაროთ,
შეიძლება, იქაური
ექპერტებიც მოვიწვიოთ,
მთავარია შინც ჩვენი
შიწა ჩვენვე გავხაროთ,
ჩვენვე რამე ვაწარმოთ,
მოვიყვანოთ, მოვიწვიოთ..

ერთ შვენიერ დღეს
რომ გახედე
მშობლიურ ქუჩას,
ხად ახალ-ახალ
დუქანთა რიგს
ბოლო არ უჩინს —
გაკვირვებულნი,
ეგება, დარჩი,
ხომ არ იფიქრე:
„ხადა გვეყავდა
ამდენი ჩარჩი!“

ერთხანს თავი დავანებოთ
ჩვენს დიდებულ წინაპართ,
ღვთიურ შადლით ცხებულთა და
ციურ ნიჭთან წილნაყართ,

ახე ხშირად ნუ ვაწუხებთ
უკვდავების ბინადართ,
კარგად ვიცით, ვინ ვიყავით,
ის ვთქვათ, ახლა ვინა ვართ!

კარგად ვიცით, რას და როგორ
ვაშენებდით ადრე,
ახლა ის ვთქვათ, იმ ნაშენებს
რას და როგორ ვანგრეთ..

პროვინციული პასაჟი

ისევ გაიხმის
ავტომატის
ავი კაქანი —
წარხმად მყოფნა
გამობრძანდნენ
რეტორიანი დანი..
ყურმინგეულებს
აღარ იტანთ
ქალებს კანკალი..
ხვალინდელი დღეც
ისევ გავა,
დღეს რომ გავიდა?!

განა, რა ძნელია
ჩემი დაფიქრება! —
ავტომატობილიების
მაკლდა აფიქრება —
ეს არამზადობაც
მარჯვედ ავიტაცეთ,
დიდი ხანია, რაც
ღმერთი განვტაცადრეთ..

ბოროტ მოქმედებმა
(დაუდგენელი ში)
ესა და ეს ჰქმნის..
დაუდგენებლადვე
დარჩნენ ყოველთვის —
ადრე, გუშინ, დღეს..
ბოროტ მოქმედთა
დადგენა როგორ
გავძინებოთ,
შესაბამისი
ხერხები
ხომ არ დაგვძველებია?!

ბანდიტები თუშა ბევრჯერ
შევჩვეეთ, —
ძარცვა,
კაცთკვლა ვერა და ვერ
შევჩვერეთ..

ჩვენი თავი ბედის კალთას
მიგვიცაია —
სხვა რა გვჩრება,
თუ ვერ გვიცავს
შილიცია?!

ვაი, ბედკრულ
და საცოდავ
საქართველოს, —
რამდენ ოხერს
სურს შედგეს
და
გადათვლილი..
ავად გვეყავს და,
ნეტავ, ქვეყნად
ძალა თუა,
შის იარებს
უწამლოს და
გაამართლოს?!

საყოფაცხოვრებო

ახა, როგორ არ მოგვიდა
ბრაზი:
არ მოდის წყალი,
შუქი ჩაქრა,
არ არის გაზი..
ტრეფონიც რომ
გამორთულია,
მდგომარეობა მართლაც
რთულია!

შენატრი სულ ძველ
პირველყოფილებს,
გამოქვაბულში
თავშეყოფილებს!

წყლის, შუქის, გაზის,
ტრეფონის
არ ჰქონდათ შიში —
არ ჰირდებოდათ
ვაი და ვიში!

განა ცოცხლობდნენ
სულელები ლოცვით —
ხაძლომად ჰქონდათ
მამონტის ხორცი..

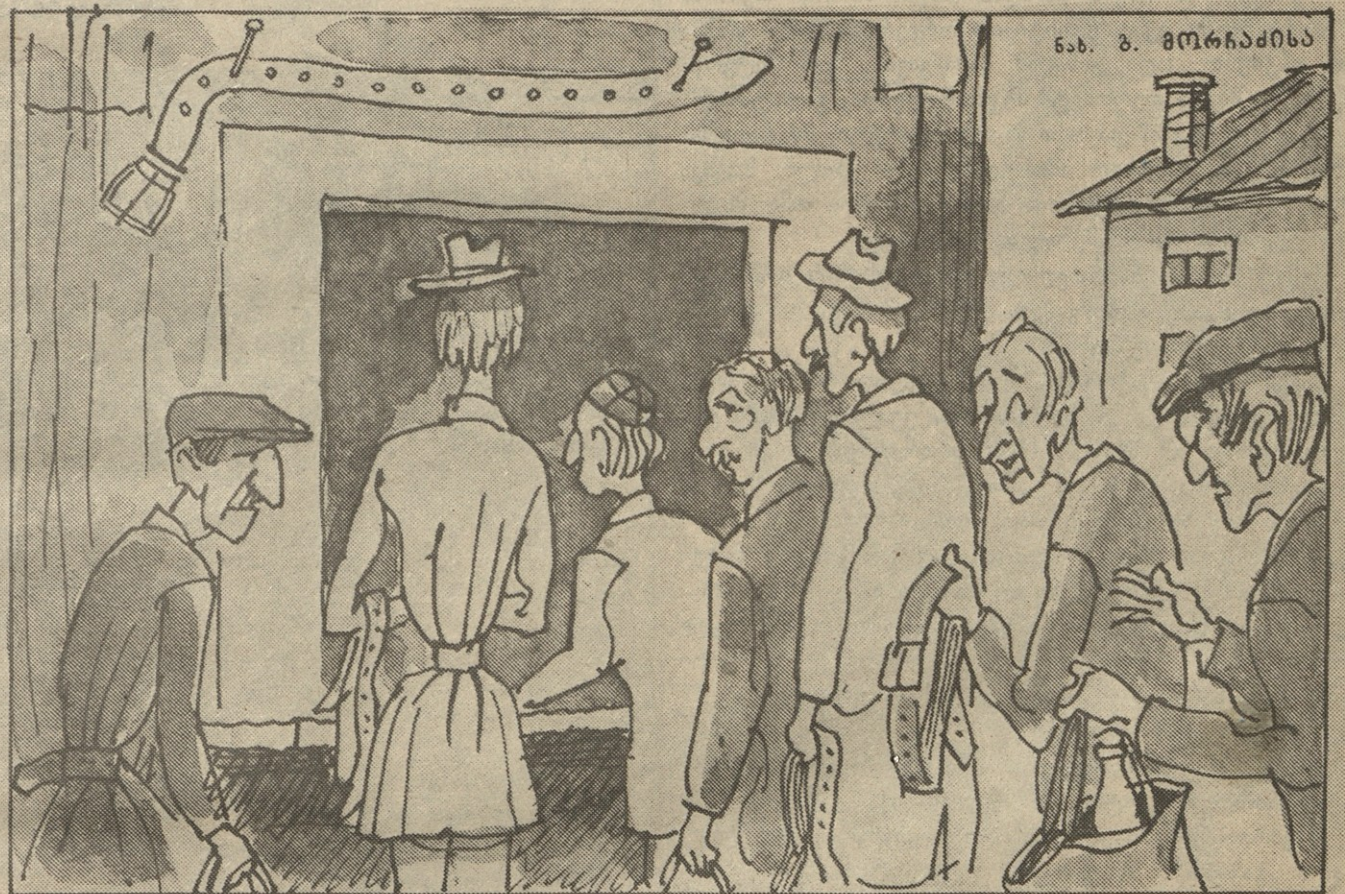
მომდის და მომდის
სიმწრის ოფლი და,
თავს ველარ ვაღწევ
ამდენ ტანჯვიდან:
დავჩრენილიყავ
პირველყოფილად,
განვითარებას, ნეტავ,
რა შრჩადა?!

მკვლელის დახოცვა

იქას ნიშნავს,

შენც მკვლელი იყო!

ყოლიამ შექსპირი

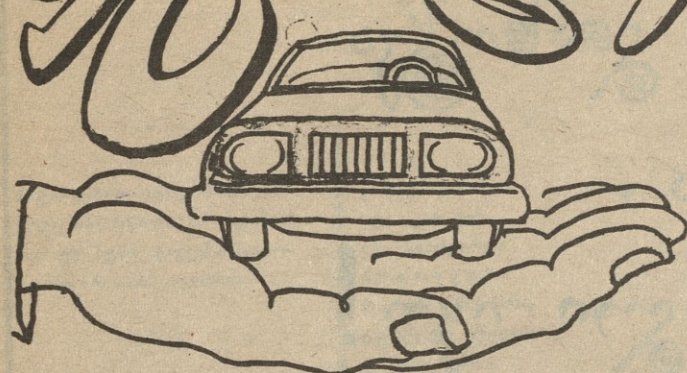
ნახ. ზ. მთრხაძისა

— უკაცრავად, რას აძლევენ, თუ იცით?
— კი არ აძლევენ, ჩვენ თვითონ ვაძლევთ, ქაშრებზე რომ ნახვრეტები მოგვიმატოს..

მე დაქსმაშვილი!

საქართველო
გეოლოგიის

თითქმის ყოველ დღე აცხადებენ ტელევიზიით — ავადმყოფს სასწრაფოდ სჭირდება ესა და ეს წამალი და დაეხმარეთო! იმას კი არაფერს კითხულობს, პირადად მე მიჭირს თუ არა რაიმე?! ბებიაჩემის ღრმად მოხუცებულ დას აქვს სკლეროზის ნიშნები, შექნილი ასთმა, სახეზე გაუჩნდა ნაოჭები!.. ბიძაჩემს აწუხებს რადიკულიტი, ბიცოლაჩემს — თავის ტკივილი!.. ფეხისა და ენის ქავილით მეტანჯება მამიდა (თანაც ნათქვამია, — ყველამ თავის მამიდას მოუაროსო!) თვითონ მე თირკმელში ექსტრემისტივით ორჯერ გამიარა კენჭმა და კენჭივით კაცი კინაღამ გამაქვავა!.. თორმეტჯოჯა ნაწლავზე მაქვს თერთმეტი მიკროწყლული, გადატანილი მაქვს ერთი მიკრო და ორი მაკროინფარქტი, მძვრება 50 წლის წინათ თავისით ამოსული ექვსი კბილი, მცვივა შუბლზე ერეგნის ემულსიით გადაწებებული თმა, მაკლდება ყურთასმენა და მემატება ჭამის მადა!..

ვისაც ზემოთ ჩამოთვლილი დაავადებების საწინააღმდეგო მედიკამენტები გაქვთ, ღროზე მიშველეთ და სასწრაფოდ გამომიგზავნეთ!

მაქვს სხვა გასაჭირიც: დღეს ყველაფერი ძვირდება და ძვირდება, მადა კი, მეც და ჩემს ცოლ-შვილსაც, ყოველდღიურად გვეზრდება (ჩემი სპორტსმენი ბიჭი ერთ მოუხარშავ ცხვარს შევკამს ერთ ჭამაზე!) არადა, ძალიან გვიყვარს ზუთხი (ჩვენებურად რომ „ასეტრინას“ ეძახიან), ხიზილალა, ბულგარული და რაჭული ლორი, შებოლილი თევზი, გურული კუპატი და მეგრული ელარჯი!.. გვენატრება ყველი, ღომი, ბრინჯი (მიტომ ვარ დაბნეული ბრინჯივით!..), ძეხვი, კარაქი, სულღუგუნი, ნატურალური ზეთი (სტუმარი რომ მომდის, მიტომ ვიზებები!) და სხვა საკვები პროდუქტები.

ვისაც ამ პროდუქტებით მაცივარი გამოტენილი გაქვთ, გთხოვთ, ცოტა მეც მიწილადოთ!

დავხრივინებ ძველი „ზაპოროჟეციით“, მირჩენია ახალი „გაზ-24“, ან ტაოტიანი „ტოიოტო“ (გაზ-24-10-საც არა უშავს, თუ არადა, „მერსედესი“ იყოს!).

თითოეულმა თქვენთაგანმა რომ თითო მანეთი შეაგროვოთ, ისიც საკმარისია ამ მანქანის საყიდლად! რაც შეეხება სათადარიგო ნაწილებს, ამაზე თქვენ არ შეწუხ-

დეთ, მე თვითონ შევიძენ შავ ბაზარზე, გამოხდილ წყალს, ზეთს, „უიდეოსტს“ და ბენზინსაც მე ჩავასხამ!..

ბოლოს კიდევ მაქვს ერთი სათხოვარი: დამიძველდა ქუთაისური ავეჯი და საძინებელი!..

მირჩენია, ახალი იმპორტული ავეჯი, თავისი საძინებლითა და გარნიტურით!.. ბარემ მადლს მარილიც მოაყარეთ და ესენიც მიყიდეთ!

ჩემი ტელეფონის ნომერს გეტყობით, მაგრამ იგი კარგა ხანია დუმს!.. არც მისამართს გეუბნებით, რადგან, შეიძლება, სულ მალე ცოლმა ბინიდან გამომავლოს, ამიტომ, უმჯობესია, თქვენ თვითონ მაცნობოთ თქვენი მისამართი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა საშუალებით და, მიუხედავად იმისა, რომ საქმეებით ძალიან დაკავებული ვარ, მაინც მოვიცლი და მე თვითონ მოგაკითხავთ ბინაზე ტაქსით! წინასწარ გმადლობთ!

განო ცინცაძე

— რაც თავი მახსოვს, სულ ასე არეულ-დარეული იყო ეს ქვეყანა!
— კი მაგრამ, ასეთ არეულ-დარეულობაში თავი კიდევ გახსოვთ?!

თემა აბ. ბასილიანსი
ნახ. დ. ზარაფიშვილისა.

„წმინდა მიქელაზი“ კვლავ ჩვენთან არიან!..

ეროვნული
ნიღბი

ალბათ გახსოვთ ქართული ფილმი „დაკარგული სამოთხე“, სადაც აზნაურ მიქელასა და მღვდელს თაღლითობით, მორწმუნეთა მოტყუებით უნდოდათ ფულის შოვნა..

სწორედ ასე მოხდა შარშან ჩვენს სოფელში, ამბროლაურის რაიონის სოფელ სხვაგაში: 1991 წლის 29 აპრილს მიწისძვრის შემდეგ, სტუმრად ჩამოსულმა მრგვალმაგიდელმა ვინმე ჭემალ ფანცულაიამ ჭერ ჩვენ გვამცნო „ღმერთის ჩამოხრძანება“, შემდეგ კი ტელევიზიით მთელ საქართველოს მოსდო ეს „სახწაული“! ამით ისარგებლეს ფანცულაისთან შეამხანაგებულმა „წმინდანებმა“ და დაგვიდგეს რკინის დიდი ყულაბა... ფულის ჩასაყრელად!..

რაჭაში, ღვთის წყალობით, მართლაც ბევრი დიდებული და ხაჭვეუნოდ ცნობილი წმინდა სალოცავი გვაქვს,

სადაც ჩვენი წინაპრები ლოცულობდნენ და რას მგავს „მრგვალების“ მიერ ჩადენილი ეს საქციელი?!

ძველ ხელისუფლებას ბევრჯერ შივმართეთ ამის შესახებ, მაგრამ დაგვტუქსეს, — როგორ, თქვენ აღარც ღმერთი გწამთ და აღარც წმინდანიო?!

როდემდე უნდა გაგრძელდეს ასეთი უმსგავსობა? ნუთუ, ახალი ხელისუფლებაც „წმინდა მიქელების“ მხარეს დადგება?!

გიორგი მაჩაიძე, სერგო მაჩაიძე, ჯუმბარ ბედილაძე, ვახტანგ გონგაძე, რაფო მებტონიძე, სოლომონ ნეფარიძე, ლილი აცინტაძე, დოდო ჭვათაძე, შალვა ჩლაიძე, მინა კირვალიძე, აბაკი ბუხრაშვილი.

(ამბროლაურის რაიონი, სოფელი სხვაგა)

— შენს არაყს გრადუსი აკლია!..
— სამაგიეროდ, ფასშია გრადუსი!

ნახ. გ. ლომიძისა

გადაჭრილია ცა ედვით,
რომ გყითხო, — აბა, რა გიშავს?!
ერთი კვდება და სხვა ელის
და ემატება შავი შავსი..

ვაშოკლებთ მოკლე ხაწუთროს,
გულს სიძულვილით ვიოხებთ,
ძმა ძმას ოცნებას არ უთმობს,
ძმა ძმას ამაღლის სიცოცხლესი..

ბედია, — ვინ რით გაერთოს,
ვინ ვისი ღამე ათუნოს!
არაფერი აქვს საერთო
შენსა და ჩემს საქართველოს!

ს ი ც ი ლ ი

ახლა ვსჯით წელთა მიღშიდან,
სიხეცეს ჩვენსას ვიცილებთ!
ვიცინეთ, როცა გვიღწინდა,
გვეტირებოდა, — ვიციინეთ!

აღარც — მოკლეული წყურვილი,
აღარც — გათბარი სიცოცხლე..
ვიცინეთ, — ზოგაც დუმილის, —
სიცილით — ორჭერ ვიციინეთ!

გავუადვილეთ სიმწირე
ლტოლვილს, მოსისხლეს,
მოკვეთილსი..

ჩვენი შტრისა ზომ ვიციინეთ,
ვიცინეთ სხვათა მოკეთისი
ხედის ვარსკვლავი ის თუა,
რომელიც შკრთალად ციმციმებსი..
ვიცინეთ დღეის — ბითუმად,
ხვალის — ავანსად ვიციინეთ!

არცვინ მზე გაგვინაწილეთ,
არც ლოცვას ვინმე აღვავლენთ!
სიცილით ნატვრაც გავწირეთ,
ბედნიერებაც დავღალეთ!

ბოლოს აიმღვრა სათავე
ჩვენი ცრემლით და სიმციროთი..
სიცილი ჩამოვათავეთ,
ახლა... ეშმაკი იცინისი..

50 და 100-მანეთიანების ბაზოცვლის ბაზო

უფულო კაცის წუხილი ვნახე,
უფულო კაცის ვაი და ვიში,
უქონელობით დაღლილი ხახე,
დუხჭირი ყოფით დამტყდარი
შეშისი..

მაგრამ ამ სახჯელს არაფრით არ
გაგვს
ფულიან კაცის ელდა და იჭვი!
გიჭირს ერთმაგად, როდესაც არ
გაქვს,
როცა გაქვს, თურმე, ორმაგად
გიჭირს!
რა ძალუძს მარტო სიტყვას და
სახელს,
კაცს, თავის თავთან ზეცამდე
მართაღს?!

ფულიან კაცის წუხილი ვნახე, —
უფულო კაცის რას მოგა მანთან?!

დღემდე ველოდით ლოდინს,
ლოდინს — ცის გახსნის მიჯნისი..

კი არ ვიცხოვრეთ, ცოდვით
ვეყმეთ სიცოცხლეს მისჯილს!

განვლილ დღეების ჯამი
ახლა გვიმძიმს და გვიჭირს —
უფრო ნაწომი საქმით,
უფრო ნაწონი ჯიბით!

სამიწინედ — ტკბილი ლუქმა!
რა ნიჭი, რისი ნიჭი?!
რწმენით ვიარეთ უკან,
წინ — ნაბიჯით და ბიჯით!

* * *

უნდა მივიდეთ სხვადასხვა
გზით, სხვა წვითა და სატკივრით!
ნამყოფი სადაც არა ზარ,
იქ არის შენი ადგილი!

მორჩა! აქ ველარ გვიგებენ
ნატვრით, ლოდინით, ფიქრითა..
სადაც ვნახეთ და ვიგემეთ,
უნდა გავიქცეთ იქიდან!
უნდა წავიღოთ ჩვენ-ჩვენი
ცრემლი.. ნუ შემოვიღამებთი..
ვიჩქაროთ, თორემ ვეჩვევით
ამათ მოღრეცილ ნიღაბებს!
ყურს ნურას გუგდებთ მუქარას,
ნურც ჯვარცმით, ნურც
სატევართი!

„ზოგნი — წინ, ზოგნი — უკანა,
შუაში სადამ მე ვარისი..“

სიცრუით და მტვრით ჩახერგილს.
გზას გამოვცდით ცინტაობით,
გადასარჩენს ვწავდით, ვხედვით.
რვალგაბზარულ ხმით ვდაობდით!

მამა-პაპათ ვვინცით ძველები,
დაპირება საქმით ვცანით,
წერად მელნის ვაშრით ზღვები,
სიყალბეთა დავდგით მთან!

ვეთომარეთ არაკებით
ამ ცხოვრების ცოდვით ხაგხეს,
არც მეტი და არც ნაკლები —
საქმე გვეკონდა გაძლებაზე!

უკაცობით, ჯვარცმით, სიმწრით
და თავაცთა უთავობით
ღმერთს ვამსხვრევდით, ეშმაკის
წილ,
რვალგარეულ ხმით ვდაობდით!

აქეთ ლიხის, იქით ლიხის,
დღეს, უნდ გავწვდეთ სიბრძნის
ნიჭის:
თუ რამ გვიღწინს, სხვისიც
გვიღწინს,
თუ რამე გვეჭირს, თავისაც
გვეჭირს!

იბან იცის, ვინც წვალობდა,
ის გაიგებს, ვინაც წვალობს, —
გადაშენდა „ხვთის წყალობა!“
და თან მიმყვა „ღმერთიმც
გწყალობს!“

ნახ. მ. აბაშიძისა

ერთმა მზერამ მიმახედა,
დღეს საჩინო თუ ჩამიქრა!
შენ „ნუ, ნუ, ნუ!“ იძახე და,
მამასწვერა მართლა იქამს!

* * *

აქ რომ ზარ, ცა რომ გახურავს,
რადაც ზომ უნდა ატეთო?! —
ან სიკვდილს მჟავდე მხახურად,
ანდა სიცოცხლით გაერთო!

მიწა თუკი ვერ დაგიტევს,
ეს სივრცეც შემოუერთო!
შენს სამყოფს იტევს და კიდევ
მცირე წვიმას და მცირე თოვლს!

ზოგჯერ თუ ნაკლულს ეყოფი,
ზოგჯერ ნაკლულიც იბევრო
და ეამი, ყოვლის ხელმყოფი,
არ შეცდე, არ შეიფერო!

— რა მეშველება, არ ვიციი.. ამ შიმშილობის დროს სკლეროზი
გაუჩინდა: ახლა ვაჭამე საჭმელი და ამბობს, არ მახსოვს, მაჭამე თუ
არაო!

გულს ჩაუღრმავდე უძირს,
უმაღლო იმედს, ნათიერებს,
უნდა ენდო და უსმინო
ზან მთიელს, ზან გადამთიელს!

თუ ბედი უკან დაიხევს,
სახლში ნუ ელი, ხატონო!
იქ თუ ვერაფერს წაიღებ,
აქ რაღაც უნდა დატოვო!

გაუკუღმართდა გონება?! —
სარკულიანოდ მონათლელ!
ხელი გაქარი — ცხოვრებას
ზონჩით ვინ ბრძევი მოგართმევს?!

თუ კაცად უკუნას ვერ შეძლებ,
თუ დასჯი ღმერთის წყალობას,
შესძელ — ცრუ საქმებს ნუ ეძებ,—
კაცი რომ დაჯდეს სკამზე!

* * *

რა აღმართის ძირას ვდგავარს —
მე ვინ მქებთავს, პეტრე რომ
ხარს!

არც იმაზე არ მაქვს დავა,
ტანს რომ გშვეფის მწვენი ჩოხა!

არც იმაზე, არც ამაზე,
მაგრამ მაინც ერთი დარჩა,
რაც მტრად აღმაშენებს
კაცს და იმის ქამარ-ზანჯალს:

სიხარული — თავის დარღობა,
ერთგულდება — ღირსი მოყმის,
ცოტა სითხო, ცოტა მადლი,
თანაც რა სტოხს მარტილმოყრის!

მუხლი — შქისე, ფერი — ლევა,
გული — მულოი თავის
გზაწვრილს! —
სულ ამ მცირეს ვითოვ შენგან
განადებს და შემოსაწირს!
სხვა რა?! — მენდო, კაცი თუ ხარ,
ჭირისუფალს და მეუღეს —
შევავედრებ შენს საწუხარს
ნატვრისთვალს, თუ დავუფლდი..

* * *

მიირწევა გაწაფული
ტყემალ-ტყემალ, მთიდან
მთებზე!..

დღე და ღამის ირგვლივ ვუვლი,
სამერმისო მიწებს ვეძებ!

ნაგროვები კარითკარად,
თითებამდე გამწვდა სითხო,
გაოცება გაიხმარა
წყვილ-წყვილმა და თითო-თითო
მეთვალყურეში — ვიცი, მარა,
მიმთვალეთ ეხეც ვითომ!..

გვა საქვეყნოდ რომ ეშვება, —
თქვენად ბედად მიხვდით სწორედ,
მაგრამ მაინც ნუ გეშლებათ
რაღაც-რაღაცები, თორემ!..

იმ ქარობით ქარი ქარობს,
როცა კენეტდა გული ლაგამს!..
სათქვენო და საიქაო
სიხარული მქონდა, მაგრამ!..

მაინც ჯობდა, არ მეხილა
ზოგი აქ და ზოგიც მიღმა!..
თქვენს პირად და ჩემდა ღზინად
არ მიმეტებს ხაღაღაც ვიღაც!..

ვინ დამითმო ის ვარდობა,
ეხატია რაიც მაისს?!.
ზოგჯერ გულიც გაიმაღლოდათ,
კი თქვენთან ვარ, მაგრამ
მაინც!..

ვერ ვეღვევი კაცის ხეობას
და ეშმაკის ლიქნს და ხარხარს!..
დაიღწინეთ ის „ბიჭობა“.
ეს დიდობა გიჭირთ რაზან!

ვწუხვარ, თუ ვერ გაგიმართლეთ.
თუკი შედეგა ღმერთი თავზე!..
ღლის თავდებით ღამეს ვათევ
ამგვარად და, აი, ასე!..

* * *

სიცოცხლე გვიღვინებს?! — არც
ისე!

რას ვაშავებთ და — არაფერს!
ვხარჯავთ ფრთებს, ვინმეს
საცისებს,
ვამბობთ სხვის ნალაპარაკებს!
ეხაა, — ზოგჯერ მზის ნავლით
მწერი ლტოლვას თუ დავდლით!..
აღმართს ვკიდევართ, სხვის
ავლილს,
სხვისავე ვიწმინდო სისულს
დაღვრილს!..

გვიღირს წვა ერთი ღამისა
სახამხალიდ და სათაფლიდ,
ვიყოფთ მოტანილს ქარისას,
რას ვაშავებთ და — არაფერს!

* * *

გვიჭირს, ერთუროს ვუთხრათ:
„მწამხარ!“

ვერ ვეწამლე სახრალის
გულს, ხატქანი რაზან არ ხარ
არც შენ მამა-აბრამის!

მთავარია, ზვალის მაცნეს
გზები არ წავგვიდეკოს,
მთავარია, არხად ავცდეთ
გამოჩენილ წითელ კოჭს!..

მაშინ გვიჭირს, თუ არა გვაქვს
შნო ლიქნის და ჩალიჩის!
ერთხელ, ერთ დროს, ერთ აღაგას
კი დავიჭერთ კვი ჩიტს!..

და გაჭირდა სიტყვა „მჭერა!“
ტანთ ვის ვხდით და ვის ვაცმევთ,
უწლავს ყველას, ვინაც ჭერ არც
უხატონოდ ზმის გაშვებს!

დრო კი მიდის ნაცნობ ახლად
ჩემი, შენი, იმისი!..
კი ხატონო, მიდის მაგრამ
ხად მიგვიყვანს, ვინ იცის?

* * *

ვიდრე შენ ხარ, არა მიშავს,
გამართლდება წესი წესად:
როგორც ცხენი სადავესა“.
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,

რატომ სისხლი არ დამეშრა,
რატომ თვალი არ დამეხვო?!.
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

შენ რომ შენ ხარ, ტხეც ნიშნავს
ჩემს გასაძლიხს და სახეხავს!..
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

აჩხრიალებ ხამხას ქვიშად,
გადააქცევ აქლემს ნეშად!..
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

ვერ გაუზვალ გარეთ ნიშნავს,
და, მით უფრო — თავის „მე“-სა!
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

ზან — სიცილით, მოთქმის
ნიშნად,
ზან — სიცილის წილად — კვენსა!..
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

რაზან ხარ და რაზან იშვა,
ბევრს აბუჭებს სადამ ეხა:
„კაცი ისე მისდევს ჭიშხა,
როგორც ცხენი სადავესა“.

* * *

დღე-ღამის „შო“ და „არა“,
სამეზომდგომო ნისლი
კმარა!.. და, თუკი კმარა —
ჩემით, შენით და მისით!

გულს შერჩებს დანარჩენი,
ციდან მკერდაშდე დევნილს —
მიამიტობით ჩემით,
უმაღლოობით შენით!

კვლავ საყვედური ისმის,
ცრემლი, მძიმეა ცრემლი —
გულმავიწყობით მისით,
უკაცურობით ჩემით!

მიწამ თქვას განარჩენი,
ცა ჩამოიქცა ვისიც —
უვარგისობით შენით,
უარესობით მისით!

ის უბნაურო სისხლი,
უჭირისუფლო ნიჭი —
ჩემით, შენით და მისით
დღეს საშვივს წილ მიქ, რს!

ბაბუაჩემს უნდა დავაბრლო ყველაფერი სიგლზე იმითომ, რომ იმან აგვირია ყველას გზა... რა იქნებოდა, ან რა მოხდებოდა, შთამომავლობის ხათრიზა, ან ვიღაცის, ან ღმერთის ხათრიზა ნიკოლოზა შეყვარებოდა, მეფე ნიკოლოზა, რომელიც აგერ ახლა რუსეთის ეკლესიამ წმინდანად აღიარა?!

ნიკოლოზის ცოდვამ ბაბუაჩემი კი არა, ლენინი და მისი ამყოლდამყოლები გადაიყოლა. აბა, რა ეგონათ, დიდიან-პატარიანად ქათმეზივით რომ ამოხოცეს იმ პირისსილიანებმა იმპერატორის ოჯახი?!

ბაბუაჩემს სიყვარულს ვინ თხოვდა, ყოფილიყო თავისთვის! არა, მიინცდამინც მეფეს აუხირდა და ჩაუღდა კრიჭაში, — ჩემზე მეტი რითაა? მე მგონია, ისე დაემართა, ერთი ანეკდოტი რომ დადის გურიაში აჯანყებზე: — თავადი მაჭუტაძე ირმის ხორცს ჰმადლო! — ეს მეც მაჭესო! — მაჭუტაძე გოჭს მიირთმევდაო! — რამდენიც გინდა, იმდენს ვჭამო! — მაჭუტაძე კატლეტს ჰმადლო! — ეს როგორა, რომელი კატლეტია? — უყვარიათ ბაბუს და მისთანებს, კუპრი აუღუღებიათ!.. ამიტომ და ამისთვის ჩამოუგდიათ ნიკოლოზი!..

ასე იყო ეს ამბავი და საიდან მოვასწრებდი მე იმ კაცის შეყვარებას? არადა, მარტო კვერცხის გულიზა შევიყვარებდი, ახლა რომ კაბიკიც არ ეღირებოდა! ბოლოს და ბოლოს, იმასაც ვავიგებდით, ამისთანა რა იყო ის კატლეტო, სანახევროდ პურისგან რომ აკეთებენ და ასე გადარია ბაბუა და მისნაირი უტუ ხალხი?!

ჩვენს საყვარელ მწერალს, ნოდარ დუმბაძეს, ჩემზე არანაკლებად ყვარებია კვერცხი. იმაზე განაწყენებულა, — ახლა აბაზიაო, — და ორი გლეხი კინაღამ ერთმანეთს წაჩხუბა, — რატომ მოახდინე რევოლუციო?! კეთილი ბუნების კაცი იყო და მერე კალამი ისე გააყოლა გულს, ის გლეხები შეარია. მე ამას ნამდვილად არ ვიზამდი. არც ბაბუსას ვპატიობ მის დანაშაულს: ნიკოლოზს მეფობა არ აცალა, მე რომ შემყვარებოდა!

მოვიდნენ მენშევიკები, მთლად ჩვენი კაცის, თითქმის კარის მგზობლის, ნოე ყორღანის მთავრობა. ბაბუსა რა ბზიკა უქებია, რას ერჩოდა არ ვიცი, — აილო თოფი, მუხური და გაიქცა ტყეში!.. თავისუფლება არ ჰქონდა იმ ჩემი ცოდვით სავსეს, მიწა არ მისცეს თუ რა, მაგრამ ეშმაკი ჩაუღდა სულში და არ მოეშვა, სანამ კისერი არ მოატეხინა!..

ისევ კვერცხზე გამახსენდა: თითო გზობაზე ერთი კალათი კვერცხი მიჰქონდა ბაბუსა შინიდან ტყეში. ერთხელ თურმე ბებერი ტურა მიადგა კარავში. შეეცოდა და მოხარული ღორის ხორცი გადაუღდა. არ ჰქონდა ტურამ. არც ქათმის ხორცს დააკარა პირი. ბაბუსა თურმე კვერცხები გაახსენდა. ჯამში მოთქვიფა და დაუღო. ტურამ ხელად მოასუფთავა ჯამი. ენაც გაილოცა თურმე. ის ტურა მერე ბაბუსა ბებრის მიუყვანა შინ. ბებია კინაღამ გაგიჟდა. ბაბუსა დააწყენარა, — კვერცხის მეტს არაფერს ჰმადლო! ახლა იმას ვფიქრობ — სამი წელი იყო მენშევიკების მთავრობა და ამ ხნის განმავლობაში რამდენ კვერცხს შეთქვლევდა ის სამგლე ტურა?!

გამოტეხილად უნდა ვთქვა, მენშევიკების მთავრობაც არ იყო მთლად ასე ხელწამოსაკრავი და სანაგვეზე გადასადგები, მაგრამ ბაბუაჩემისთანა ცეტებს ჰკუა რომ ვერ ასწავლეს, სხვა ბრიყვებთან ერთად, ალბათ ამისთვისაც დაისაჩნენ ის უღლეურები!

ბოლშევიკების შემოჭრამ ხომ სულ მოგვითავა ხელი! რომელი ჭირი და ხოლერა შეედრებოდა იმათგან გამართულ ცოდვის კალოს?! მუხურმომარჩვეულები მგლებივით დაძრწოდნენ სოფელ-ქალაქად და მუსრის ავლებდნენ, ვინც თვალში არ მოუვიდოდათ!..

ბაბუსა იფიქრა, — ეგებ თავისიანად მიმიღონ, მეც ამათსავით დაიწყებ ყმუილსო, მაგრამ ხმაში გაპარებული სიყალბე შეატყვეს და მისგან ნაპატრო, კვერცხნაქამ ტურასთან ერთად გახადეს ტყავი!.. აღარც ვიცი, რომელ დამზადებას ჩააბარეს!

ბაბუაჩემი მართლაც არ იყო დასაძლიერი, თავის ტყავში რომ არ დაეტია (იმიტომაც ვაბტყავეს), მაგრამ მე რაღა დავაშავე, კაციჭამია ბოლშევიკების ხელში რომ ჩამადო?! იმათ გადამიცდეს, წითელი ფერი დასანახავად შემძულდა, ხალათსაც არ ვიცვამდი წითელს და აღარც იმის სურვილი მქონდა, კვერცხი შემეღება წითლად. სამაგიეროდ, იმათ შეღებეს უდანაშაულო ადამიანების სისხლით მსოფლიოს

ერთი მეექვსედი და მთელი ქვეყანა „კონცენტრაციის ცენტრში“ სამუდამო არაფერია ამ ღუნიაზე და კომუნისტებსაც უწია უმოწყალოდ გაუღებილი ხალხის ცოდვამ. „ქაჭეთის ციხე“, როგორც იქნა, ბოლოს შიგნიდან გატყდა! — აღარა ვართ კომუნისტის ამშენებლებიო! — თვითონვე დაიძახეს თავაკებმა და ეს ამოდენა საპყრობილე ძველი სარაიისავით დაისხრანგა!.. რა დასამალია და, ამაში ქართველი კაცის ხელიც ურევია!

სანამ კომუნისტები მთლად გაკოტრდებოდნენ და გაკოტრილდებოდნენ, ისარგებლეს ჩვენმა „მრგვალებმა“ და შეადგინეს მომხიბლავი პროგრამა, მაგრამ ყველაფერი ფარატინა ქალაღზე დარჩა!.. სხვა რამეებს (შეჯარს, კარაქს, ზეთს...) არ დავეკვირვებოვარ. მე კვერცხი მიყვარდა და რომ დაეინახე, სანთლით საძებარი გახდა და თანაც თუ სადმე საკომისიო ჭიხურში ან სარდაფში გამოჩნდებოდა, ცეცხლი ეკეთა, მიგვამი, ჩვენი საქმე ვერ იყო მთლად სასიკეთოდ!..

„მრგვალებმა“ ერთ წელიწადში იმდენი სიგიჟე ჩაიდინეს, მიტინგებზე, პარლამენტში თუ ქუჩებში ისე უშნოდ იხვანცალეს, იმდენი რამე წაახდინეს და დაანგრის, იმ ზომამდე მიყვანეს ისედაც გაპარტახებული ქვეყანა, კომუნისტები სანატრელი გაუხადეს დაბეჩავებული ხალხს! აი, ვისთვის უნდა დაგვეშინა ლაყე კვერცხები, თუმცა ამ დროში ვინ ვაალაყებდა კვერცხს?! მალე იმათი გრიალისა და პარპაშის დროც მოთავდა, მაგრამ ისე ძვირად დაუჯდა ეს სამწუხარო ექსპერიმენტი ჩვენს საცოდავ სამშობლოს, კრილობების მოშუშებას, ყველაფრის აღდგენას საუკუნე მინც დასჭირდება! საშველი კი ჭერჯირობით (უფრო ჩვენივე უტვინობის გამო) არ ჩანს! — ყოფილა უფროსი ძმა ხან შიდა ქართლიდან შემოგვინებებს ცეცხლს (ნამდვილ, ტყვია-წამლისა და რაკეტების ცეცხლსაც აღარ ერხდება, ვერტმფრენებიდანაც გვიშენს დროდადრო), ხან აფხაზეთში გვიწყობს არეულობას, ვითომ მიწების ჩამოგლეჯა და წართმევა გვკლდეს! ჩვენ კი, ჰკუდიან გადასულები, შეკავშირების ნაცვლად, ერთმანეთს ვხრცავთ!..

გარედან მოდარაჯებული და შემოჩენილი არაკეთილმოსურნენ ყოველთვის გვეყავდა, ახლა მით უმეტეს, საბოლოო თავისუფლების მოპოვება რომ დავაპირებთ, გაცილებით ბლომად გვეყავს, მაგრამ ალბათ გობრძობა მტრებმა ყველა რეკორდი მოხსნეს, ისე აიშვეს უსირცხვილო თავი, ისეთ ამბავში არიან, დავით გურამიშვილის კალმით დახატული შინაური აშლილობა უბრალო გასართობი, საბავშვო ბაღის აღსაზრდელების ძიძგილაობა გვეგონება!..

შეკოწიწდა ყოვლად ამაზრენი ტერორისტულ-ბანდიტური ჯგუფები, ანგრევენ ხიდებს, გვირაბებს, ყრიან ლიანდაგებს, ძარცვავენ მატარებლებს!..

ფულის გამოსაძალად ბავშვების და არც ისე იშვიათად მოზრდილების მოტაცებაც აღარავის უკვირს და თუ ასე გაგრძელდა, მალე მოსატაცებელიც აღარავინ დარჩება!.. ზოგიერთი იქამდე დაეცა, სალოცავებისა და საფლავების წაბოლწვასაც აღარ ერიდება!.. დღე არ გავა, ბორტებისგან დაბრმავებულმა, გაპირუტყვეებულმა ტერორისტებმა ვინმეს მანქანაში ან ოჯახში ნაღმი არ აუფეთქოს და ველარ უთავდება გაზეთები სამგლოვიარო განცხადებების, გამოსათხოვრების ბეჭდვას!.. ღმერთო, შენ გააცხებინე ის ბინძური სული (სულ ერთია, ვინც უნდა იყოს) ამ გაუთავებელი უბედურების მოთავსე!

თავში მოგახსენეთ: ჩვენი დაუვიწყარი ნოდარ დუმბაძე იმას წუხდა, — აბაზად რა ნამუსლით ყიდინა კვერცხსო, და ახლა თითო ცალი (ჩვენი ჯამაგირების პატრონებისთვის) ათ მინუტზე რომ ავიდა, ნეტა მაკოდინა, რა ხასიათზე დადგებოდა? ის კი არადა, ზოგჯერ ამ ფასიდაც კირს შოვნა! ხანდახან გაზეთებში სავანაშო კორესპონდენტისაც მოკრავ თვალს — „სად გაქრა კვერცხი?“ — ჭერჯირობით ასეა, მაგრამ მჭერა, მალე გავიმართებთ წელში, მომავალს არ უჩანს ცუდი პირი, თუ ჰკუდი ვიქვნიო!

ისე, რაც მჭირს, ყველაფერი ბაბუაჩემისგან მჭირს: მას და მისნაირებს ტლენკი რომ არ ეყარათ, პროვოკატორებს და მიიმუნებს არ აპყლოდნენ, კაი ცხოვრება გვექნებოდა, ასე არ დავიმშუოდით და არ გავუბედურდებოდით!

ახლა მინც მოვიდეთ ჰკუაზე, ნუ ავტეხილვართ სამგლე გოქებივით!

დამიჭერეთ. მართალს ვამბობ!

ბორცის ნაჭერი, ტყინტი უველი და პურის ცომი თუ გვექნა, საერთოდ აღარავინ იომებდა... და ძაღლებს რომ ატებდათ ოში, რა გასაკვირია: ძაღლი ადამიანის მეგობარია! „აღარ ახსოვთ შიმშილი ლეკვების და ბიჭების!“

(ტ. ჭანტურია)

ლეკვების შიმშილი რომ არ გვახსოვდეს, არ გვეპატიება, მაგრამ ბიჭების და გოგონების შიმშილმა უველაფერი დაგვივიწყა (იხილეთ რომ ძაღლის მეგობარია კაცი); მე მაინც შეეძლება, რომ ყოფილმა მთელმა საბჭოთა კავშირშიც რომ ვაშლოს ხუფრა, სადღა რომ გორ ვიშოვით 30 მილიონ ცალ ძვალს?! ძვალი, როგორც ცნობილია, აქვს ქათამს, ღორს, ძროხას... ძვალს სჭირდება ტვინი და ხორცი... არც ხორცია და არც ტვინი იშოვება..

3. ეს ხიტყვები ითქვა თბილისში, მიტინგზე, 1992 წელს, ვაჭლის მოედანზე. ორატორის გვარს განგებ არ ვახსენებთ, რადგან იგივე ხიტყვები ამ ორატორის და მისი გუნდის მისამართით ითქვა 1991 წლის მიტინგზე. ამაზე იტყვიან, ჩემი შენ გითხარია!.. ლაზარეს აშთ შედევათი როდი ეძლევა!.. ლაზარე ლაზარედ რჩება, ანუ მთელი საქართველო ერთი დიდი ლაზარეთია!

ჩქარა, უხმეთ ტარსაძქეს.. თვალის აქამია საქირი..

5. ასეთი მოსაშართლე პენსიონერ ვახვლის წინ თუ გვინახავს.. ასეთ მოსაშართლედ რომ კაცი ჩამოყალიბდეს, სულ ცოტა 20-25 წელიწადი უნდა იშუშოს სახალხო მოსაშართლედ!

იხე, თუ ისტორიის გადავხედავთ, ასეთი მოსაშართლე ერთი კაცი გვყავდა ქართველებს — ილია ჭავჭავაძე და ისიც მოკლეს!.. 1992 წლის 17 იანვარს მკვდარიც გავძარცვეთ!.. რაც კარგები ვართ...

ახლა აღარც სამართალია და აღარც მოსამართლე გვეჭირდება!

6. ამ სტრიქონების ავტორი სანდრო შანშიაშვილია, ოღონდ პოეტი შეცდა, აღბათ უნდა დაეწერა:

„მაგათ აქვთ ავტომობილი, მე შეშინია ავტომობილი“.

ცხადია, პოეტისა არავის ეშინოდა!

7. აქ მთარგმნელი „ტყუის“ (მ. პატარიძე). ეს სტრიქონები ასე უნდა ეთარგმნა:

„ხოლო როდესაც მტერს უტყდა ბელადი ნამდვილს, და ხალხს გუშინდელს პაიკებად აქცევდა ნაღდად, უსამართლობის დიქტატურა აშავდა ცამდის და კაპიტალის ციხე-კოშკებს უუფედა ცალუბად“.

ეს ბელადი ვლადიმერ ილიჩი გახლდათ! ავტორი — ბაღდათელი.

იმდენი ვუუფეთ კაპიტალიზმს, რომ ახლა ხორბალს პეშვით გვიყრიან, ვკენკავთ და აღარ ვიუფებთ!

ხალხის გაპაიკების (თუ გაკაპიკების) პროცესი კი, იცოცხლეთ, დაჩქარებული ტემპით ხორციელდებოდა ყველა ხუთწლიეში მაინც რამდენი პაიკია (თუ გაკაპიკებული) დღეს ყოფილ საბჭოთა კავშირში? ძნელი დასა-

თვლელია!.. ან იაპონელებს უნდა ვთხოვოთ შეველა, ან კომპიუტერები უნდა ვათხოვოთ ამერიკელებს! პოეზის ეს სტროფი იშთაც არის საინტერესო. რომ ახალი ხიტყვა ნათქვამი მარქსიზმის მოძღვრებაში — სამარ. ოლიანი დიქტატურა! ყველა-ყველა და, როგორ გამორჩა ეს „ლოზუნგების ქვეყნის“ ავტორს ბატონ თამაზ წიფვიძაძეს?!

8. ვფიქრობთ, ეს ხიტყვები არჩილ ჯორჯაძეს უნდა ეკუთვნოდეს. ცნობილია მისი აზრი პრევატისაციის შესახებ, რომ „ჩვენი მიწა, გარემოების და დროების მოთხოვნებით, ქართველებს უნდა დარჩეს“. ბარაკა ხვანდუხაძე! იხე კი, არც ჩვენს თავაკვებს აწყენდათ ესწავლათ არჩილ ჯორჯაძესა და ხვანდუხაძეს... მიწის სიყვარული!

9. 1948 წელს არქეოლოგმა ე. პჩელინამ სოფელ ნუშალში (არდონის ხეობა) აღმოაჩინა ქვის აკლდამა, რომელშიც ესვენა ახალგაზრდა ვაჟაკური აღნაგობის შამაკაცის ჩონჩხი, და გამოთქვა მოსაზრება, რომ ეს ჩონჩხი ეკუთვნის დავით სოსლანს — თამარ მეფის მეუღლეს. 1989 წელს ანთროპოლოგმა თ. მამუკავამ გამოაქვეყნა წიგნი „ნუშალის ეკლდარის საიდუმლო“, რომელშიც მოცემულია ცნობები სოსლანის პორტრეტის აღდგენისა და განვითარებულია ე. პჩელინას შიშოთუზა, დავით სოსლანი ყოფილა 186 სანტიმეტრი სიმაღლის. ის თავისი დღით კი არ მოჰყვარა, არამედ მოუკლავთ. თავის ქალასთან, კეფასთან, დარჩენილა დარტყმის ნაკვალევი. გადატეხილია ხერხემალი და დაზიანებულია ხელის მტევანი, ახაკიც დაადგინეს ჩონჩხის — 85 წელი. მიცვალებულს შემორტყმული ჰქონდა ქამარი, რომელზედაც ჩამოკიდებული იყო მოკლე და სწორი ცალიბრა ხმალი. იქვე იწყო რკინის სამი რგოლი, ტალკები, სანადირო დანა და ორი აღჩურ კოჭი.

ვინ მოკლა მეფის მეუღლე?

ეს არის საკითხავი!

ცხადია, მეფის მეუღლეს ჩიობაღსანი არ მოკლავდა!

მოვუსმინოთ მცხეთის კანდელაქს გრიგოლ რუსიშვილს: „ნარას ნუშალის საყდარში ასაფლავია ბაღათარი, რომლის საფლავის ქვაზე ეწერა: „ჩვენ ვიყავით ცხრა ძმანი, ჩარაჯონებახლონი“. ეს არის 1898 წლის ცნობა“.

მოვუსმინოთ ბოტანიკოს (I) ვ. მარკოვის:

«При входе налево и направо нарысованы изображенные девяти братьев — основателей этой часовни».

მოვუსმინოთ ბატონ ივანე ლოლაშვილს:

„ნეშტი, რომელიც ე. პჩელინამ აღმოაჩინა, ვისია, კაცმა არ იცის“.

მოვუსმინოთ შოთა რუსთაველს:

„ვისი შეენის, — ლოშსა, — ხმარება შუბისა, ფარ-შემშერისა, — მეფისა შინს თამარისა, დაწვბადახ-თმაჯიშერისა, — მას, არა ვიცო, შევმართო შესხმა ხობისა, შერისა?!

მისთა მჭვრეტელთა ყანდისა მირთმა ხაშს, მართ მიშერისა“.

შეე თამარის ლოში დავითი იყო! ეპილოგში ეს ლოში უკვე საკუთარი სახელითაა მოხსენიებული.

ქართველი ხალხის სიყვარულით მოცულნი

დავით სოსლანი ვის უნდა მოკლა?! რატომ?! ჩონჩხის?! შემატანის ცნობით რომ დავითი მიიცვალა ხუნებრივი სიკვდილით და დასაფლავებულია გელათში?!

ვათხრების შედეგად აღმოჩნდა, შესაძლებელია ჩონჩხი და ისიც დავით სოსლანისა (I), ეხეც არაფერია.. დავით სოსლანი დასაფლავებულია 1208-1204 წელს. 1187 წელს (როგორც ავტორი მიიჩნევს 1189 წელს) იქორწინა თამარ მეფემ დავითზე. ამ დროს დავით სოსლანი 14-18 წლისა ვაშლიდა, ხალხო თამარ — 29 წლისა. ეს კიდევ არაფერია თ. მამუკავის უფრო შორს წავიდა: ნიშაში განჭვრელების „შარაფნაშეში“ „აღმოჩნდა“ დავით სოსლანის გმირულად დაღუპვის ამბავი. „შარაფნაშე“ დაიწერა 1198-1200 წლებში, ხოლო დავით სოსლანი გარდაიცვალა 1207 წელს თ. მამუკავის აზრით, ნიშაში განჭვრელის დავით სოსლანის გარდაცვალებამდე ათიოდე წლით ადრე უწინასწარმეტყველებია დავით სოსლანი (თუ დუჟალი), როგორ გმირულად დაიღუპებოდა კარის ბრძოლებში..

ხმალი, სანადირო დანა, ტალკები და რკინის რგოლები კიდევ გასაგებია, მაგრამ აღჩურ-კოჭები და დავით სოსლანი?! რომელი მეტეზარე და მეჭოვე ის იყო?!

ეს მთელი აბრკადაბრა და „სწავლულთა“ ენერჯია იმ წინქველზე ახსამს წყალს, რომ დავით სოსლანი არა ყოფილა ბაგრატიონთა შტოს წარმომადგენელი და ცარაზონთა გვარიდან იყო.. როგორ გვედგვიან და გვეჩინებინან ხიზნება!

ყველა-ყველა და, ქართული ანბანი თუ არ იცი, ერთმანეთისგან ხომ მაინც უნდა გაარჩიო ხუცური და მხედრული?!

კიდევ კარგი, ოსტრი წარწერები (I) არ იყო ნუშალის საყდარში, თორემ მერე გენახათ ე. პჩელინას, თ. მამუკავის და ძმათა მისთა მეტეზარის!

10. ძველ თუშეთში, თუ შამაკაცი ქალს შეაცდინდა, მკაცრი სასჯელი იყო დაწინებული. კაცს ან ქალი უნდა შეერთო, ან.. გადაეხადა 80 ძროხა (200 მანეთი). თუ პირივეთ მოხდებოდა, ამაზე ღუმს თუშური სამართალი. ეს ცნობა მოგვაწოდა მინიონერმა კასტელმა. საინტერესო ცნობაა. ძროხა 5 მანეთი ღირდა! ერთი კილოგრამი ძროხის ხორცი — 3,5 კაპიკი!

ახლა რომ ქალი შეაცდინო, დანა უნდა გამოისხა ყელში, ან ჭერ ცოლად შეერთო და მერე შეაცდინოს!..

ჩემს მასპინძლებთან დავბრუნდი. სიოშის მეგობარმა ფრანგული კონიაკი მოგვართვა. მერე შამპანურიც დავაყოლეთ და კარგ ხასიათზე მოვედით. აღარც გვახსოვდა კონკურსი. ციცირო ვერ ისვენებდა; თვალეზში ქინკები ჩასხდომოდნენ. მიკროფონმა გამოგვაფხიზლა. ყიურის თავმჯდომარეს უფრო დაბოხებოდა ხმა, ზეაწეული კილო ჰქონდა: — ბატონებო და ქალბატონებო! ყიურიმ შეაჯამა კონკურსის შედეგები. სულ ოცდათხუთმეტმა კაცმა მიიღო მონაწილეობა. პირველი პრიზი მიეკუთვნა და გაიმარჯვა ჩვენმა თანაქალაქელმა ქალბატონმა ციცირო კვერნაძემ!

ატყდა ტაში..

ტაში ტუში მოჰყვა..

— ბატონებო და ქალბატონებო! — განაგრძო ეიურის თავმჯდომარემ, — მეორე პრიზი არავის დაუშსახურებია. მესამე პრიზი მიიღო ბექა ქართველიშვილმა. იგი, ეტყობა, ჩვენი ქალაქის სტუმარია. ყურადღება! უნდა ჩავიკითხოთ მისი პასუხები. ბატონი ბექა ან ნიანგელია, ან შემოგზავნილი!

დარბაზი ახარხარდა..

მერე ტაში იგრილა..

— ბატონებო და ქალბატონებო, ვთხოვთ გამარჯვებულებს!

— საზეიმოდ გადმომცეს დიდი და ლამაზი თოჯინა, თოჯინას ცისფერი თვალები ჰქონდა და ქერა კულულები ჩამოშლოდა შუბლზე.

სალამო საინტერესოდ წარიმართა, ყოველ შემთხვევაში, კოპერატორებმა ყველაფერი გააკეთეს საზეიმოდ ატმოსფეროს შესაქმნელად. მერე საბანკეტო ოთახში მიგვიპატიყეს გამარჯვებულები. ცხადია, სიამოვნებას გავიყვალეთ. ლამაზად გაეწყობა სუფრა ათობდე კაცისათვის. იღვრებოდა ოჯალუში. ყველა სადღეგრძელოს თავისი საფანელი ჰქონდა. ეიურის თავმჯდომარე ჩინებულად უძღებოდა სუფრას.

— ვინ არის ჩვენი სტუმარი, ბოლოს და ბოლოს, ქალბატონო ციცინო?

წარმადგინეს.

— მეც მინდა თქვენი გაცნობა, ბატონო თამადა! — ღიმილით მივმართე.

— კეთილი! — გამოიღმა, — ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი გერმანე შაქარაშვილი! თქვენ?

— პროვინციული გაზეთის რედაქტორი ბექა ქართველიშვილი!

ჭიქები მივაჭახუნეთ.

— რატომ გიჭირავთ ჭიქა მარჯვენა ხელში?! — მკითხა თამადამ.

— აბა, რომელ ხელში უნდა მეჭიროს?! გაეღიმა:

— თქვენი პასუხები მარცხენა ხელით არის ნაწერი.. ცაცია მეგონეთ!

გაზიცვა გავა-კალში..

კ ა მ ფ ლ ე ბ ი

გ ა გ ი კ ვ ი რ დ ა თ ?!

რ ა ლ ა დ ღ ე ს გ ა ხ ა კ ი რ ი ?!

პოდა, ბავშვები გაიფიცნენ.. შიშნაობა გამოაცხადეს.. შიშნაობა არც თუ უცხო ხილია ჩვენთვის, მაგრამ ძნელია ხმაშალა შიშნაობას.. არაფერს დაადეს პირს.. მოთხოვნა წამოაყენეს — ეურნალისტ შეგვახედდრეთო! ერთი სიტყვით, მე მომიწია მისვლა. სათამაშო თუ გახართბ ოთახში ორმოციოდე ბავშვი იჭდა პირდაპირ იატაკზე, ზოგს პალტო წამოიხსნა, ზოგსაც — ჭრელი სხაანი. ციოდა. შოპირდაპირე მხარეს; ძველპატარა მრგვალ მაგიდასთან ხუთიოდე გოგონები იჭდა განცალკევებით. ვიფიქრე, ეს ბავშვები, ალბათ, გაფიცვას ხელმძღვანელობენ-მეთქი.

მეცხალმე ყველას:

— გამარჯობათ, ბავშვებო, მე გაზეთიდან

გახლავართ!

ერთმა ბუთბუზა ბიჭმა წამოიწია:

— ეურნალისტი ხართ?

— კი, ეურნალისტი ვარ!

— წერა იცით?

— მგონია, ვიცო!

— საწყენად არ მიკითხავს! — ოდნავ გამოიღმა ბუთბუზამ. — ჩვენი მეზობელი ადრე კოკოზებს წნავდა, ახლა გაზეთს უშვებს!

— ხად შოულობს გაზეთის ქალაღდს?! — თურქეთიდან ჩამოაქვს.. რაც ჩვენს ქალაქში ძველი გალიფე და ფაფახი იყო, სულ იმან გააქრო, სტამბოლში გაზიდა, გაზეთსაც „ფაფა ბი“ ჰქვია.

— მერე რა მოხდა?! — დავამხვიდე ბუთბუზა. — მენდღევეი დიდი მეცნიერი იყო, მაგრამ ჩემოდნებს აკეთებდა! — მაგიტომ არ შითქვამს.. აღარავის სცოლია ბავშვებისათვის, აღარა გვყავს აღარც ძია ვაჟა, აღარც ძია შიო, ყველას ჩიჩრინობა უნდა!

— ძნელია ბავშვებისათვის წერა! — ვიმართლეთ თავი.

— ძნელია, ვეთანხმებით, იმიტომ, რომ ჩვენ არ გვჭერა ღოგუნების და არცა ვკითხულობთ მათ!

ბუთბუზამ ხმა დაიბოხა:

— გავგჰურდეს, ძია ეურნალისტო, ყველაფერი წაიღეს..

— ეს ამბავი გავიგე!.. მაინც რა წაიღეს?

— თუკი რამ გვებოდა: ცოტაოდენი კარაქი გვქონდა, ბრინჯი, წიწიბურას.. ჯამ-ჭურჭელი, სათამაშოებიც კი წაიღეს, გარშემოცა გააყალღეს ხელს!

— ილაპარაკე ქართულად: ღამის ქოთნებიც გააყალღეს ხელს! — შეუსწორა გოგონამ.

— ღამის ქოთნები?! — გავივირვინე, — რამ წააღებინათ?!

— საკომისიოს ჩაბარებენ, ან თურქეთში გაიტანენ!..

კიკინებიანი გოგო წამოგდა, თვალები ცრემლებით აევსო:

— მე ჩემი ნიკიტა მომარეს.. დამბრუნონ ნიკიტა!

— ღამაში იყო შენი ნიკიტა? — მივფიქრე გოგოს.

— არა, ღამაში არ იყო, მაგრამ იდიოტი იყო!

— მერე, იდიოტისათვის ტირი?! იდიოტების მეტი რა არის ამ ქვეყანაზე?! უკეთეს იდიოტს გიშოვიან!

— მე არ მინდა ახალი იდიოტი, ძველი მირჩენია!

— მე ჩემი კარვის თოჯინა მინდა

ახლავლდა მეორე გოგო, მწიფე შაყვლის-

ფერი თვალცი რომ ჰქონდა

— კარვის თოჯინა ვინდა

კითხე. — მამიკომ ჩამომიტანა ვილნიუსიდან, დაქოქავდი და სახაცილოდ ხტუნაობდა, კარვის თოჯინა დავარქვი — ცრემლი მოიწმინდა და შაყვალამ.

— რა უნდოდა ვილნიუსში მამიკოს?! თბილისში ვერ ჩავიდა?! ცოცხალ თოჯინას ჩამოგიყვანდა!..

— მერეცა, ვინ დაუნისწავდა ხელფასს?! — ჩაერია ბუთბუზა, — დიდდღაჩემს საში თვეა პენსია არ მიუღია, ფულის ნიშნები არ არისო! გამიჭირდა საუბარი, საგაფიცვო კომიტეტს გვარიანად ეშუშავა, საუბრის ფინალისკენ გავიკვლიე გზა.

— რას მოითხოვთ ახლა, ბავშვებო?

— პირველი რიგში — ლედვის ფოთლებს! — წამოგდა თურაშაული.

— ლედვის ფოთლებს?! თებერვალა-გ ბავშვებო!..

— აბა, რაზე ვკამოთ საკმელი?! აღარა გვაქვს ჯამ-ჭურჭელი!

— კიდევ?

— მეორე რიგში მოვითხოვთ, ამუშავდეს კანალიზაცია, ან სასწრაფოდ შემოიტანონ იაპონიიდან ღამის ქოთნები!

— კიდევ?

— უნდა დავვირიგონ კალაშნიკოვის სისტემის ავტომატები და ლიშონკები!

— „ლიშონკა“ ხელუყმბარა ხომ არ არის? — ვკითხე მორიდებულად.

— თქვენ, ძია ეურნალისტო, პეტრიაშვილი ხომ არა ხართ?

— არა, წარმოიდგინეთ! ისე კი, პეტრიაშვილმა მშენიერი ზღაპრები დაიწერათ, განსვოთ?

— კი, გვახსოვს! ახლა რუსთაველის გამზირზე უნდა დავიწეროს ზღაპარი!

— შეიძლება! მაინც რად გინდათ ავტომატები?!

— ჩვენ არავის ვეხვრით! სხისხისდვრა თქვენი, დიდების, საქმია.. ჩვენ ჩვენი ბავშვები უნდა დავიცვათ!

შემოთ ვითხარით: პატარა, მრგვალ მაგიდასთან ხუთიოდე გოგონები იჭდა-მეთქი. ისინი საუბარში არ ჩარეულან. არ მინდოდა, გული დაშეწყვიტა მათთვის:

— თქვენ არაფერს იტყოდით, ბავშვებო?

— ჩვენ ოპოციცია ვართ! — მიასახუნეს მშვიდად.

— ოპოციციასაც ხომ აქვს სათქმელი?!

— ჩვენ ტელევიზიას მოვითხოვთ!

— მოდით, ბავშვებო, ვითამაშოთ! მე რომ თქვენოდენა ჭიყვი, ძალიან მიყვარდა თამაში: „ბატებო, ბატებო, სადა ხართ?!“ მოდით, ვითამაშოთ!

ერთმანეთს გადახედეს. გამიღიმეს.

ბავშვი ბავშვია მაინც, — მშიერიცა და მძღარიც!..

— დავიძახე, ძია ეურნალისტო!

მე: — ბატებო, ბატებო, სადა ხართ?!

ქვეყნის

გათანაობდროვეგული აზორიზები და ანდაზები

- **მნიშ** დაქცეული ქვეყანა ბევრს უნა-
ხავს, აწენებული — არავის.
- **მნა** დიდი ხელოსანია — კიდეც ჭრის,
კიდეც კერავს, კიდეც ხერხავს და აშალაშა-
ნებს.
- **ბმინის** ნაცვლად ზოგჯერ ენას ადანა-
შაულებენ.
- **ღედაც** ნახე, მამაც ნახე, მაგრამ თურ-
ქეთში რომ ცოლს გაუშვებ, შუბლზე რქები
მერე ნახე!
- **ვინ** მოყვარება არ ეძებს, იგი პურ-
მარილს იზოგავს.
- **მშარი** გახულ-გამოსული სჯობს, ცო-
ლი — მიტინგზე მდგარიო.
- **თუ** თავი შენ გახლავს, ფულიც თან
გქონდეს, სჯობია!
- **სიტყვა** — ვერცხლია, დუმილი — ოქრო!
მუნჯმა თქვა, აბა, ერთი მე მკითხეთ!
- **ღამის** ქურდს ღღისით იჭერენ იმიტომ,
რომ დამკერთ ღამით სძინავთ.
- **ბრძანის** ამღებიც და მიმცემიც ერთ-
ნაირად ისჯებიან, მაგრამ ქრთამის მიმცემი
დასჯილი ჭერ არავის უნახავს.
- **წყალწყალა** დვინოთი ვერც წყლის
გემოს გაიგებ და ვერც ღვინისას!
- **მზადის** ფეხილი ძალიან ძვირია, ცო-
ტა დამიკელიო! — და შენ რა, თონხაში მო-
მესმარეო?!
- **მარტალისა**, ფუტკარი ტკბილ თავს
აკეთებს, მაგრამ მწარედ იკბინება.
- **ბაშინი** აწენებულს ისევ ტაშით ანგრე-
ვენ.
- **ფული** და ნივთი დავკარგეო! — აც-
ხადებს ბევრი, ვიპოვეო! — არავინ.
- **სიმართლე** ვერ გაიმარჯვებს მანამ,
სანამ ჯობი მოადგილეზე გადატყდება.
- **ზოზი** ორატორი თავის დაწერილს
იმიტომ ვერ კითხულობს, რომ თავისი და-
წერილი არ არის.
- **ზოზი** ორატორი ტრიბუნიდან იმიტომ
ყვირის ხმამაღლა, რომ დარბაზში მსხდომნი
გაადვიდოს.

რა რას სვამის...

- **სანადირო** თოფს — ავტომატი (ამიტომაც
ნადირობენ ღღეს ადამიანებზე!).
- **ცოდნას** — ფული (ამიტომაც დაკარგა
ორივემ ფასი!).

ექიმს — ექსტრასენსი (ამიტომაც ღღეს
ყველა ავად!).
თუთიუფს — აფთიქის მზა წამლების
გამყიდველი (მუდამ რომ ერთსა და იმავეს
იმეორებს: „არა გვაქვს!“).
ხინდისს — საბონი (ამიტომ მომრავლდენ
სინდისგარეცხილები!).

გიპროდიკალოგები

— ქალბატონო, ეს ქურქები თქვენთან
თქვენმა მეუღლემ, ბატონმა გიორგიმ, გამო-
მატანა, — რომელიც მოეწონება, დიტო-
ვოსო!
— გადაეცით ბატონ გიორგის, სამივე მო-
ეწონა და დიტოვა-თქო!

- ● ●
- რა ღირს კანისტრა ბენზინი?
- ათას ორასი მანეთი!
- იმას რომ მუქთად მიეცი?!
- შენ ავტომატი გაქვს?!

— თქვენ ჩემი ადგილი დაგიაყვებიან! ა,
ბატონო, ბილეთი, 15 აწერია!
— რა მნიშვნელობა აქვს, ბატონო?! მე-
თქვენსმეტყუე დაჯექით!
— მნიშვნელობა რომ არ ჰქონდეს, მაშინ
არ დანომრავლდენ!

— ეს მომჩივანი ნაღდად გიყვია, ორას-
გვერდიანი საჩივარი დაუწერიო!
— შენც ადექი და ორგვერდიანი პასუხი
გაუბზავნე!

— გოგო, მაინც როგორ იმასოვრებ ამდე-
ნი წამლის სახელებს?!

— რომ ვერ ვიმასსოვრებ, იმიტომ ვიძახ-
ბარა გვაქვს-მეთქი!

იუმორისტული ლირია

დექტორმა გამოაცხადა, —
თითქოს გველმა იწივლა, —
ადამიანს იტაცებენ,
როგორც ქორი — წაწილასი..
მე მგონია, ამისთანა
უმსგავსობა კმარა!
მეზმის ქალის მოტაცება,
მაგრამ კაცის — არა!

ღედაც მიყვარს, მამაც მიყვარს,
თავი მათით შერჩენია,
მაგრამ ერთი ავტომატი
ღღეს ყველაფერს მირჩენია!

კოვხილ უფროსს

ძალდ იყავ, ზეფდი ძალღვიო,
ძალღურ მიგუაჯდა ხაქმენი..
გაგადგეს, მწარედ მახსოვხარ —
იხე, ვით ძალღის წაქენი!

განცხადებას ვუპასუხე,
ჩამოწვირე წერილი, —
როგორც ჩემი უფროსია
ახლა ჩამოწვირილი!

კაბინეტში უქმად ყოფნით
გაისქელა წილი, გავა..
ოცი წელი ველოდებით, —
ბენსიაზე როდის გავა!

ბეჯა არ აქვს, გული არ აქვს,
ერთი კი აქვს — შადა დიდი..
ბენსიაზე კი არადა,
თავის უფროსთან არ შიდისი..

ღღეს რა ღღესი ჩავვარდით,
აღრე როგორ ვიყავით!
ხომ არ სჯობდა თავიდან
არ გარდაქმნილიყავით?!

— უყურეთ ამ ვირიშვილს! —
შვილზე ბრავობს მამა..
თავი კარგი ბიჭია,
ვირი შენ ჰარ, ძამა!

ახე დიდხანს თუ გაგრძელდა,
არ იქნება ურიგო! —
არაფერს არ ვაკეთებთ და
ხელფასს ვიღებთ ურიგოდ!..

● **ოდესღანდელი** განცხადებდა: 1989 წლის 8 მარტს (საოცარია, ამ თარიღს საკუთარი ხელით რომ ვწერ!) 75 წლისა ვხდები. ვისაც ჩემი თავგადასავალი წაუკითხავს (ზოგი მოვალეც იყო, წაეკითხა), უნდა უყვირდეს, რომ ცოცხალი ვარ! არ ვგულისხმობ მარტო ომს, რამაც სხეული დამიჭრა: არამედ, აგრეთვე, ლიტერატურულ ხულიგნობას, რამაც სული დამიჭრა.. ასე შევიქენი ცხოვრებაში რეპრესირებული რეაბილიტაცია კი არ ჩანს.. თუ ჩემი თარიღის აღნიშვნის პატივს დამდებთ, გთხოვთ. გაითვალისწინოთ: 88 წელია ვმუშაობ. მშვიდობის ჭილღო ჩემთვის არ გამოჰქედილა; მწერალთა კავშირის არხით წიგნი არასოდეს გამომიცხა; ნება დამრთეთ, მშობლიურ

სენაკში შევხვდე ჩემს მკითხველებს, დედაქალაქში — ერთ-ერთ შრომითს კოლექტივს და ომის ვეტერანთა თბილისის სექციას. კარგი იქნება, თუ პრესა და ტელე-რადიო მოაგონებენ მკითხველ-მსმენელთ, რომ იუბილემდე მოვადწიე. მომიტევეთ განაწყენებული კაცის ტონი, რაც იუბილარს არ შეეუენის, მაგრამ რა ვქნა, როცა იგი ზოგ-ზოგის ქუსლით ნაკვყვი გულიდან ვადმოინთხა?! (ერთი ქუსლიც, ორიოდ კვირის წინათ ამ სტრიქონების მბეჭდავი იზა-მემანქანისაც არის: „რა, კერძო განცხადებას მამბეჭდვინებ?! ვის რად უნდა დღეს შენი იუბილე?! ხალხი იხოცება!.. გააჭირე საქმე შენი „რეტი-ცი-ცინოები“!..).

● **ამდენ** სატანას ხომ უნდა ატანა?! გვტანჯავს არა ერთი.. სულს გვიდგამს ღმერთი!

* * *

● **ისე** გავრჩი ისტორიის ბადეში, ვით გამოწოვილი მწერის ფიტული — ობობას ქსელში!

* * *

— თქვენ ნაწერებში ხშირად იმდაბლებთ ხოლმე თავს!..
— სიმაღლეზე ასაღწევად ჩამუხლვა საძრახისი არ არის!

ვლადიმერ თორდუა

— რამდენს მომცემთ ბატონო მოსამართლევ?!
— გააჩნია, თქვენ რამდენს მომცემთ!

17007

თემა ზ. ინასარიძისა

გიორგი შერეკაყრაი

ახე თქვა ერთმა მწერალმა ბრძენმა,
ვისაც შეაფიო კეკა სწყალობდა.
... და ქალი, ქალი ოდითგან, სველად
ვარდს შეპურფინავდა...
გიორგი შერეკაყრაი

ლექსის ვაი-შეიშვასებალს

ზოგიერთ ფსევდორეცენზენტს, რომელიც
ლექსის სპეციფიკურ ბუნებას, მხატვრულ
პირობითობას ვერ გებულობს და ამას არა
საკუთარ, არამედ თვით ლექსის მიწისადა
მიიჩნევს.

შენ ვერ შენიშნე აზრები შორი,
რაც უთქმელ სიტყვას იდუმალს იქმნის: —
სტრიქონებს შუა,
სტრიქონებს შორის,
სტრიქონებს შიღმა,
სტრიქონებს იქითი..

თუმცა ეს რაა! —
შენ თვით მოლექსის
ზეზეურ სხივთა ვერ იგებ „გემოს“: —
ვერც სტრიქონებში,
ვერც სტრიქონებზე,
ვერც სტრიქონების
ზემოთ და
ქვემოთ..

და უცხო ხილად შენთვის ქცეულა
ლექსი, ათასგვარ სიმების რიგით,
და შაინც ცეტად, გზააბნეულად
შენ სტრიქონების წრიალზე ირგვლივ!..

არ იცი ლექსის ანი და ჰოე
და უმეცრების ივებები გესლით“!..
შენ ლექსის წერას ანწავლი პოეტს,
თვითონ წაკითხვაც არ იცი ლექსის!

არ იცი, რაა სუნთქვა პქარების,
არც ამ პქარების ხიბლი და ხატი,
და შენ ვერ იგებ ცხად შედარებას
და მეტაფორას ხაოცრად მარტივს,

და შენ გეშლება ხალექსო მეტრი,
რიტმა, ცეზურა, იმპულსი, რიტმი
და ირაგვები ახსურდის სეტყვით,
და შაინც ლექსის „საჩხრეკად“ იღტვი, —

წერ „რეცენზიას“,
თუმცა ურიცხვი
შეცდომით არხად არა გაქვს შევლა,
და ამიტომაც,
როგორც უვიცი,
„გამოგაჩინა ნაწერმან შენმან“, —

რამეთუ სტიქანი მას, რაც არ იცი, —
რჩება უჭიათ „აზრების კვალი“
და არა სხვისთვის, —
თავის თავისთვის
გამოგაქვს მსჯავრი ხაკუთარ კალმით!..

ამ მსჯავრით —
კუპრით — შენს თავსვე ღებავ,
ლექსის გაგების არა გაქვს ძალა,
სხვას ესვრი ტალახს,
მაგრამ სხვას სცდებო
და ისევ შენს თავს ახვედრებ ტალახს,

შენს თავს —
ვითარცა ლექსების უბირს —
შენვე ატაკი შენივე შუბი,
როგორც უვიცმა,
შენივე ხელით
გამოიჭერი შენივე ყელი!..

... რომ უმეცრება შენივე გიქვია
იმ რეცენზიით,
რა ძალა გეღვა?!
იმ რეცენზიით, —
აქ ვიტყვი ბარემ, —
ვერ ეღირსები „სიშაღლის გვირგვინს“
და ვერც ლექსების შეადწევე შეგნით,
მუდამ დარჩები ლექსების გარეთ!..

და თუ ვერაფრით ვერ საზღვრავ ლექსის
ექსტაზს თუ სევდას,
სევდას თუ ექსტაზს,
და თუ მცირედაც ლექსის არ გესმის
სიმების რხევა, — რა გინდა ლექსთან?!

ახესს საერთოდ რა გინდა ლექსთან,
შენ ხომ გზა, შენი სავალი, შეგცდა?!
„ახსულის ლოყა ნაწ ვარდის ფურცელს
ვინც შეადარა პირველმა, ნაღდად
ის აღმოჩენის ქცეულა ფუძედ,
ის გენიოსი პოეტი გახლდათ,

საკუთარი თავის უარყოფა

ხოლო ვინც შემდეგ ეს ხატი — სახე
კვლავ შეაქსოვა ლექსს სტრიქონებით, —
ის ეპიგონის ხასიათს ამხელს,
ძირს ამდაგვარი ეპიგონები!“ —

ტკბებოდა ვარდის სურნელით იგი, —
ვარდის სურნელით ის იყო მთვრალი,
ნეტარფოდა ვარდის ფურცლების გვირგვინს
და ვარდის წყალსაც იმცერებდა ქალი..

და გაჰქრა უაში, უაში სულგარძელი,
სიომ სხვაგვარი სივილი მორთო
და ზოგ-ზოგ ქალთან ვარდის ფურცელი
აქ შეუცვლია თამბაქოს ფოთოლს!..

მიტომაც იმით გაიცხვას ვლამობ,
ის არის მათი ხასტიკი წუნი,
რომ არა ვარდის სურნელი ამო, —
ახლით თამბაქოს მზუთავი სუნის!..

თავს სიგარეტის ინჩრობენ კვამლით
და საყვედურის ხმაურობს ქარი:
„საღდაა ძველი ახსულის კვალი,
საღდაა ძველი ხათუთი ქალი!“

... ვინც თამბაქოს ბოლს სუნთქვად გაიფენს,
ის ქალი უგვან სიამის ხატავს,
ამით საკუთარს სპობს სინატიფებს,
ამით თავის თავს უარყოფს ცხადლა!..

და ესე დასკვნა დასკვნაა ხადა,
დასკვნა, ავისილი წუხილის ალით,
მაგრამ ამ დასკვნის გაშგონე ხად არს?! —
მას არ შეისშენს მავანი ქალი, —

ის ექაჩება სიგარეტს შაინც,
— ვაი!
ვაი და უი! — ორივე იმას, —
მასში ქალობა თუ არა ბრწყინავს,

თუ არ უღლავს სიმწყაზრე სულში
და უხეშობაშ კლანჭები მოსლო,
თუ ვარდის ფურცელს ლალატობს უშნოდ
და იფერება თამბაქოს ფოთოლს!..

ილუსტრაციები ჯ. ლოლუასი

მეც ვაქო

მე და ვალო ერთი სოფლიდან ვართ, მეზობლები. მოწაფეობის ტკბილი წლებიც ერთად გავატარებთ.

ვალო ბავშვობიდანვე გამორჩეული იყო წესიერებითა და სიბეჭით. თით. ახლაც თვალწინ მიდგას ლამაზად, კაპწიად გამოწყობილი, ვეება ჩანთით სკოლაში მიმავალი ბავშვი..

ღიახ, ვალო წესიერებისა და ზრდილობის განსახიერება იყო. ეტყობა, მის შინაგან კეთილშობილებას ოჯახურმა გარემომაც დიდად შეუწყო ხელი. ის ხომ ყველასათვის პატივსაცემ პედაგოგთა ოჯახში იზრდებოდა!

თანატოლებში სათამაშოდ და გასართობად დრო თითქმის არა რჩებოდა — მისი ერთადერთი გართობა წიგნი და მხოლოდ წიგნი იყო! ამიტომაც, ისე დაამთავრა საშუალო სკოლა, უმაღლეს შეფასებაზე ნაკლები არასოდეს მიუღია!

და არა მარტო საშუალო სკოლა, — ასევე წარმატებით დაამთავრა მან უმაღლესი სასწავლებელი, სადაც იგი დღეს მეცნიერულ და პედაგოგიურ მოღვაწეობას ჩინებულად უთავსებს ერთმანეთს.

რა დროსაც უნდა შეიხედო მის კაბინეტში, მუდამ წიგნებში ჩაფლულს, ან ახალგაზრდებით გარშემოჭარულს ნახავთ. ყოველ წამს ოქროს ფასი ადევს მისთვის, მაგრამ, როცა მე შევადგე მისი კაბინეტის კარს, მაშინვე მიანებებს ყველაფერს თავს, წამოხტება, კართან შეგება და მაგრად მართმევს ხელს.

შემდეგ სასწავლებლის ხმაურიან დერეფანში მოვქებნით შედარებით მყუდრო ადგილს, მოვუქიდებთ სიგარეტს, რომელსაც ან მე მთხოვს იგი და, ან მე — მას. მერე, ერთმანეთის ხილვით სახეგანათებულნი, ჩვენს სოფელზე, ნათესავეებსა და მეგობრებზე ცხელ-ცხელი ამბების მოყოლით მოვიფხანთ გულს:

— გაიგე, გერას რომ თავს დასხმიან?! — მაშინობს ახალ ამბავს ვალო. მე თავში დამკრავს და ფეხში გამიბრუნებს ჟრუანტელი..

მერე ისე ზუსტად აღწერს ყოველ დეტალს პატარსან, მშრომელ გლეხკაცზე ყაჩაღური თავდასხმისა, თითქოს მის თვალწინ მომხდარიყოს ყველაფერი. ქვის გული უნდა გქონდეს კაცს, მის სიტყვებზე ტრემლები რომ არ წაგსკდეს!..

— შენ თუ გაიგე, გიგლას რომ დახვედრიან და მანქანა წაურთმევიან?! — ახლა მე ვხდები მისთვის ცინცხალი ინფორმაციის პირ-

ველწყარო და მეც ისე დაწვრილებით ვუყვები ყოველ წვრილმანს მომხდარი ფაქტის შესახებ, თითქოს იმ საზარელ წუთებში, მხოლოდს გვერდით, გუგულოვით ვმჭდარიყავი იმ მანქანაში!..

— ვაყოს ამბავს გაიგებდი, მეორეჯერ რომ გაუძარცვავთ! ახლა ავეჭი წაულიათ!.. — თმებს ყალყზე მიყენებს ვალო და ჩვეული სიზუსტით აღწერს, თუ როგორ მიაცენეს ყაჩაღებმა ტრაილერი ვალოს კიშკარს, როგორ გაკოქეს ოჯახის წევრები და როგორ გამოასუფთავეს იმხელა სახლი!..

— ამას წინათ ფურნეს რომ დასხმიან, შუალამისას, ალბათ გეცოდინება! — ვეუბნები და არც ველოდები პასუხს, თუ როგორ იცნო ყაჩაღები ღუტუმ და როგორ შეეწირა შეიდას მანეთს წვრილშვილის პატრონი ახალგაზრდა კაცი!..

— ილა რომ დაუუთოვებიათ?! — არ მამთავრებინებს სათქმელს, — ქურდები კი დაუქერიან, მაგრამ რად გინდა?! ვერაფრით უმტკიცებენ, რომ უთო ცხელი იყო! ღურუს ბიჭი თავს იკლავს, თურმე, თბილი უთოთი ვაუთოვებდითო!..

— ქსენიას რომ დასხმიან თავს, გაიგებდი ალბათ! ორი ათასი მანეთი წაულიათ და გაუუპატიურებიათ კიდევ საწყალი ქალი!..

— ქსენია კიდევ ცოცხალია?! — ეს უფრო აკვირვებს ვალოს!..

იმას რომ დახვედნენ, ამას რომ დაეცენ!.. ის რომ გაძარცვენ!.. ეს რომ გაქურდეს!.. იმას რომ დანა გაუყარეს!.. ამას რომ ტყვია ესროლეს!.. ის რომ საფლაგიდან ამოთხარეს!.. ეს რომ ცოცხალი დამარხეს!.. მას რომ სახლი დაუწვეს!.. ის რომ მანქანიანად ააფეთქეს!..

არ ვაცლით ერთმანეთს სათქმელს მე და ვალო.

მოკლედ, ცხელ-ცხელი ამბების მოყოლაში, — სოფელში ვინ ვისზე ილოცა, ვინ ვის შეუწვა გველი, — ორივეს ისე შემოგვადნება ხელში დრო, რომ, მე კი არა, თვით ვალო, ვისთვისაც, როგორც ზემოთ მოგახსენეთ, ყოველ წამს ოქროს ფასი აქვს, ისიც ვერა გრძნობს!..

მართალია, მას მერე, რაც სახელმწიფოს სათავეში ახალი ხელისუფალნი მოვიდნენ, ჩვენი საუბრის თემა მეტად გაღარბდა, ერთფეროვანი გახდა, მაგრამ ეს ვერ გვაიძულებს, რამდენჯერაც უნდა შევხვედეთ ერთმანეთს, გული ვერ მოვიფხანით მშობლიურ სოფელზე, მეზობლებსა და ნათესავეებზე საუბრით!..

წომადი ბართაია

ნახ. ი. გვილაშასი

— ჩვენთან, ავსტრიაში, ყველა ფერმერი შესანიშნავად ვცხოვრობთ, მთელ დღეს შრომაში ვატარებთ, გვიყვარს წესრიგი; სისუფთავე, დასვენება!..
— აუ, სულ ჩვენ დავგმსგავსებიხართო!..

წერე, მიდი, კო, მიდი

„დრო, დრო აღნიშნე“ — ბრძანებს
გალაკტიონი დიდი
შენც ნუ ვადგები განზე,
წერე,
მიდი,
კო, მიდი
წერე,
აღნიშნე,
წერე,
რაც ხდება დღეს და ირგვლივ!
არა — აფრენა წეროდ!
გულში ჩაფრენა — კი კი
წერე,
აღნიშნე,
მიდი,

ეს უსაშველო რყევა,
რას გრძნობს ეპოქა დიდი,
როცა წარსულში წვიბა...
როცა სიმართლეს ვუშვებთ,
სიმწრის წარები რეკავს,
სისხლის ტალღა გვლის გულზე
და ლურჯ პარღებში შეგვეყავს...
ვაი, რა წლები ვქონდა,
რა ქარბორბალა გვედგა...
გაგვიფრტოა მოდგმა,
გადავჩინილვართ ბედად...
დღეს სხვა ცხოვრება მოდის
და გზა მიეცი სტუმარსი
ნუ გაიკვირვებ, თუკი
უშეტებს ხედავ მღუმარსი
გაკვეთილები ძველი
გაიძულევენ, სღუმდე,
ძნელი ყოფილა, ძნელი
სიმართლის დაცვა, თურმე!
„დრო, დრო აღნიშნე“ — ბრძანებს
გალაკტიონი დიდი,
შენც ნუ ვადგები განზე,
წერე,
მიდი,
კო, მიდი

ცოლი

იმისთანა ცოლი მყავს, —
სულ არ მყავდეს, — ნაღდად სჯობს —
ჭიჭკარს,
კარებს,
თვითონ მე
ციხეხავით გვდარაჯობს...
გარეთ მე არ მახედებს,
შინ არ უშვებს ნათესავს,
ვინც გვესტუმრა,
ყველასთან
ენა-ცოფი დათესა...
მკადნ დაცხობს, —
მართლ მე უნდა ვჭამო ხაწყალმა...

ღვინოს ვწურავ. —
მართლ ვხვამ, —
ვინ მომივა?!
ხად წავალ?!
წამთარი,
მართლ ვწვივარ ნელთბილ ღუმელთან,
ნედლ-ნედლ შეშას დავათრევ,
შებშული მის უღელთან...
იმისთანა ქალია, —
არც დარდი აქვს,
არც ჯავრი...
ხმით, იცოცხლეთ, რუსთავის
ქარხნის ხაყვირს დაჯახნის...
ვენახია,
ხაღია,
თუ საყანე მინდვრები, —
სურელის თავში დამჭდარი.

კვილ-კვილ მიმდენის...
ფორვარდია ისეთი, —
რაც მნახა, არ გაშიშვა,
ბურთივით გაბერილი,
მის ზომამდე დამიშვა!
ბავშვი ვერ გააჩინა,
თუმცე ფურთხავდა, წიდავდა...
იცის ჩემზე თავდასხმა,
ვით ავიამწიდავმა...
მარტყვიანებს ჩემს შარვლებს,
მის კახებს და საცვლებსაც...
სიტყვა თუ შევუბრუნე,
იწევს ჩემდა საცემრად...
მე კაცი ვარ დიდი ხნის,
მონობაში ვაზრდილი,
იმპერიაშ და ცოლმა
თავს დამხურეს შანდილი...
ღმერთო, იმპერიასთან
განქორწინდი ბოლო ხანსი
ცოლთან განქორწინებას
ყველა მითვლის ბოროტად!
ხანამ ვიყო ამ დღეში,
ხად ვიჩვილო, ვერ ვხედავ,
იმისთანა ხედი მაქვს,
სახქელი მე შემხვდება!

კონკურსი გვაძვს და გვიშველი!

ხვალდან კონკურსს ვატარებთ,
კონკურსს და შერე რა კონკურსს!
გვაქვს პრემიები,
ყოური

იცავს ყოველგვარ დაკონკურსს!
პრემიებს გავცემთ ალაღად,
აღნიშნავთ ყოველ ფახელს —
არამც და არამც — უდღეურს,
პლაგიატურს და ფარსულს!
მხედველობაში არ ჩავტყუდებთ!
მძახ, ბიძახ, ცოლის წიგნსხვს!
ნაღდად მიიღებს პრემიას,
ვინც „ნაღდ იღებებს“ დათესავს!
პირობებს აქვე გაცანობთ,
გვინდა გულდაგულ გაერკვეთ:
უკვი ნაღვაწევს გზავნიან
და წემოღანაც დარტყეს...
ვწლავთ ტექსტა და შინაარსს,
ფორმას — შინაგან-გარეგანს...
თქვენ თუ ხარბენი იშოვეთ,
ვინ იცის, საით გარეკავთ?!
ნუ გაცოფდებით ნაშეტანს,
რბილად გაპკარით სხვას კბილი,
აფრინეთ პროვოკაცია,
ლანძღვა, სატირა, პასკვილი...
იყოს ლექსად და ნოველად,
იყოს თქმულენად, არაკად...
შეკაცო, შტერი სახლშია,
ნუთუ შევობლად არა გყავს?!
თახახე უნდა ჩამოქნა,
ვის ემდური და უჩივი,
ვისზე ხარ გაბრაზებული,
შუბლშეკრული და გულცივი,
ქართველ კაცს რატომ ვერ იტან,
რა ქართველი ხარ ასეთი?!
ჩვენამდე ხად იშანტაუე,
აქოთდი რომელ ვაზეთში?!
სხვაც,
რაც მოგინდეს, ჩაუტყვე,
გინდა მარტყენით, მარტყენით,
ნუ შეშობს — ვერ გაიმარტყვე?! —
კონკურსში არც დამარცხდები!
მთავარი არის, ქართველმა
იცოდე შენი ძალა-შენი —
სხვასთან რომ ცერზე ფრინდები,
ქართველთან რაღამ გაგაშრო?!
სული ყელში რად ამოგდის,
რად გტანჯავს სიცხე-ანთება,
ვიდრე ქართველს არ დაცხრილავ,
ვიდრე ქართველს არ გათლავ?!
ვიდრე ცახ არ ჩამოანგრევ,
მიწას არ დახრავ ტყვიებით,
მანამდე შენთვის ქლინაობ,
პირკატობ და იტყვილები...
ახლა გაქვს შესაძლებლობა,
მისცი ლაუვარდი შაგ ქორგულს...
შენთვის და შენისთანასთვის
ვაწყობთ ჩვენც სწორედ ამ კონკურსს!
ველით შენს ნაქლან-ნაბლანდავს,
ვიციოთ, რისთვისაც ტარტარობ,
ქართველო, მოძმე ქართველთა
სისხლით და ცრემლით დამტკბარო!
ახა, ბე! გასწი-გამოსწი
ენა ბირდაბირ ხერხივით,
აქეთ იცი და დაჭაწე,
იქით დაღეწე შეხივით!
ნუ გენაღვლება, ვინც არის,
თონის, ხატავს თუ გიკვიკობს...
კონკურსი გვაქვს და გვიშველი,
შენი ვი... ვიზე, ვიკვიკო!

ნ.ა. ლ. ზარაფიშვილისა

- რა ღირს თქვენი დედალი?
- სამახი მანეთი, ბატონო!
- კვერცხებს მაინც თუ ღებხ?
- სიაში თუ ხართ, კი!

ხელ-ფეხში სიცხე და სიცივე იგრძნო ერთბაშად და ერთდროულად!..

— ოღონდ მე მაგ საქმეზე ნუ გა-
მიშვებ და, რა გინ...
თავრიზას ხელში ბებუთმა იელვა,
ბასრმა რკინამ ლორუას ყელთან ჩა-
ჭრა პაერი!.. წახდა ნაქები უბნელი!..

— დიდი-დიდი, მოგკლან! ჩვენ არ
დაგივიწყებთ! ეგ კი არადა, შეიძლე-
ბა, გადარჩე კიდევაც!.. შენზეა ყვე-
ლაფერი დამოკიდებული!

— რას ამბობენ, ბიჩო?! მოკლამენ,
ეტო ტოჩნო! — ამოილაპარაკა გაუ-
ბედავად ტაისამ,

— როცა ჯგუფს სჭირდება, ერთი
კაცის სიცოცხლე იქ არაფერს ნიშ-
ნავს! — ხმა ჩააგდებინა „ბელმონ-
დომ“ „ქალბატონს“.

— ჯანდაბას, ოღონდ დამპირდით.
რომ ჩემს ცოლ-შვილს დახმარებას
არ მოაკლებთ და მეც პატიოსნად
დამასაფლავებთ!

— გპირდებით, ლორუაჯან, გპირ-
დებით! — ამოიღრიალეს დანარჩე-
ნებმა.

— ჯანი გავარდეს, იქნებ გადავრჩე
კიდევაც! — გასაღებები აიღო ლო-
რუამ, „უიგულში“ ჩაჯდა და... ბენ-
ზინის უტალონოდ ასაღებად ზანტად
დაიძრა!..

სახიფათო სკლე

დამამბინური ჩანახაზი

შეუნიღბავი თვალიც კი აღ-
ვილად შეამჩნევდა, რომ საქმეს კარ-
გი პირი არ უჩანდა. უფრო გასაგე-
ბად რომ ვთქვათ, კანონი უნდა და-
რღვეულიყო!..

მაგიდას ოთხნი უსხდნენ: ლამაზ-
თავრიზა, ჭროლა ლორუა, „ბელმონ-
დო“ (უმცროსი) და ტაისა — სოჭი-
დან თუ ტუაფსედან მოვლენილი
„ლამაზმანი“.

სივარეტის ბოლში ძლივს გაარ-
ჩევდა კაცი მათ ჩამუქებულ სახეებს.

— შენ წახვალ! — თითოთ ანიშნა
„ბელმონდოს“ ლამაზ-თავრიზამ.
„ბელმონდოს“ ზაფრანისფერი და-
ელო!..

— ვერა, თავრიზ, გენაცვალე!.. მე
ხომ გუშინ ვიყავი?! არ გახსოვს,
ძლივს რომ გადავრჩი?!
— კაცმა რომ თქვას, მართალი
ხარ! — კეფა მოიქექა თავრიზამ და
სივარეტის ფილტრი უგემურად გა-
ღეჭა.

— სხვა გზა არაა, შენ უნდა წა-
ვიდე! — დაარკო თვალი ჭროლა
ლორუას. ლორუა წყლად წავიდა,

ორ

წიგნსწამება!

ხად წავიდა, ან ხად გაქრა
დოვლათი და ბარაქა?!
მარგარინიც აღარ არის,
რომ ვიხმარო კარაქად!

საქართველო
საბჭოთა კავშირი

ფართო მხრებით დავატარებ
თავს, მტრისაგან გაბოხილს —
ჩვიდმეტ მანეთს ველარ ვაძლევ
აბაზიან საპონში!

რა მორევში გადავვარდი,
უკვე აღარ ვიცი მე!
თავს მოვიკლავ უსათუოდ —
„ნიანგს“ მივეც ფიცი მე!

ალექსანდრე გორგოზელი

ერთადერთი შვილიშვილი
არ უყურებს დროს და ჟამს —
პირდაბრენილი მიუყურებს,
როდის ვაჭმევ არაუანს!

არ გააჩენ — ვერ იმრავლებ
უახულოდ, უძეოდ!..
გააჩენ და ველარ გავრდი
უმაწვინოდ და ურძეოდ!..

ნახ. ა. პრაძინა

— მიპატიეთ, თქვენი წიგნი არ წამიკითხავს!..

— მიპატიებია, მხოლოდ წერილი მაინც დაწერეთ ჩემს წიგნზე!

— : —

— რაშია საქმე?! გუშინ გამოვიდა სამწერლო ასპარეზზე და დღეს იუბილეს უხდიათ!

— აბა, რა ქნან, თუ ხვალამდის ვერ გაძლებს?!
— : —

რუსთაველის პროსპექტზე პოეტს კომპოზიტორმა გზა გადაუჭრა და ალტაცებით უთხრა:

— შენს ერთ მივიწყებულ ლექსზე მუსიკა დაწერე!

გავიდა დრო, სიმღერა ვერ გასცდა კომპოზიტორის ფორტეპიანოს, რისთვისაც ტექსტის ავტორმა უსაყვედურა:

— რას მერჩოდი, რომ მეორედ დაასამარე ჩემი ლექსი?!
— : —

— ამას რას შევესწარი! ისეთი ტაშით შეეგება დარბაზი, რომ არ მისცა ავტორს ლექსის წაკითხვის საშუალება!

— თუ მიხვდით, რატომ?

— ნიშნად მოწონებისა!

— სცდებით! ამას წინათ დარბაზმა მიუშვა და მერე ველარ ჩამოიყვანა ტრიბუნიდან, დღეს კი წაკითხვამდე გადაუჭრა გზები და სწორადაც მოიქცა!

— : —

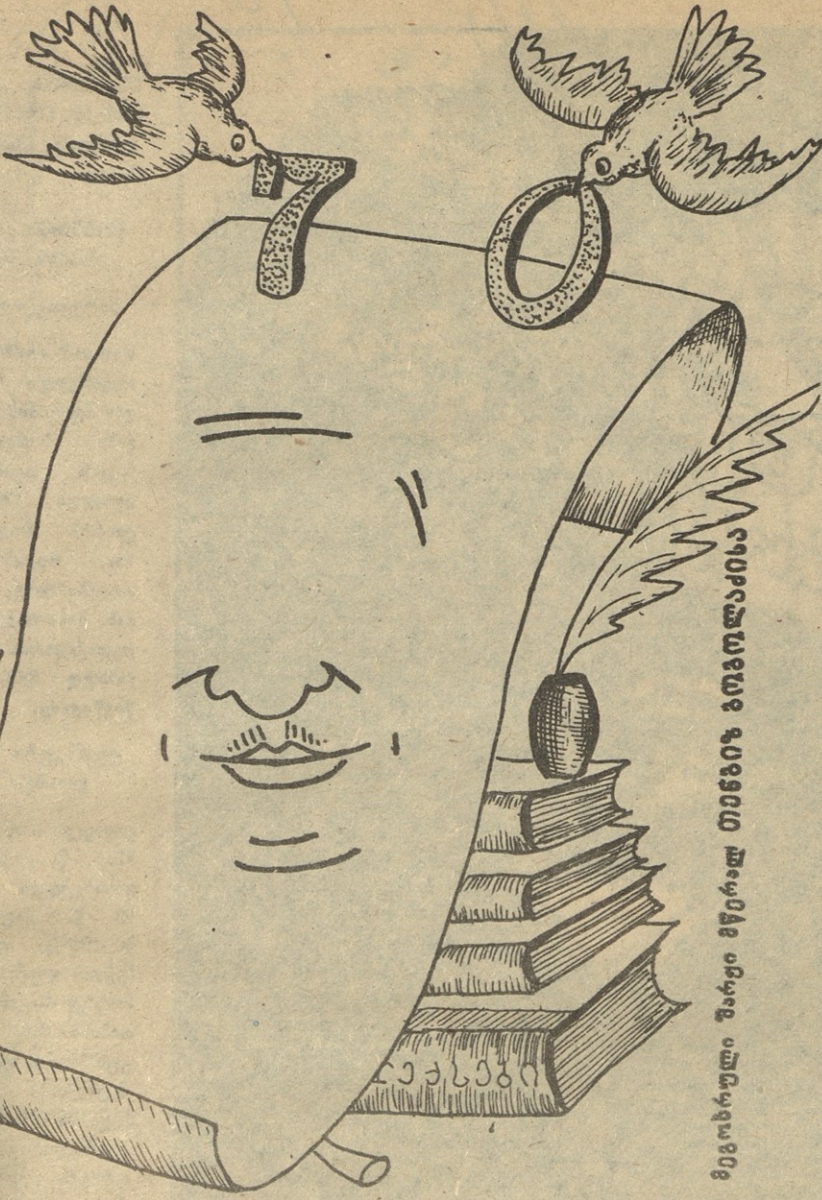
— ილია მოკლეს, გენიოსად აღიარეს!.. გალაკტიონი მეოთხე სართულიდან გადმოხტა, გენიოსად აღიარეს!.. მე რა ვქნა, რას მიჩრევთ?

— რაც წიგნები გაქვს გამოცემული, შენი ნაფიცი კრიტიკოსის წერილებთან ერთად, მტკვარში უნდა გადაუშვა და მთელ საქართველოს მოედება შენი სახელი!

— : —

— ამბობენ, გოეთემ სიკვდილის წინ თავისი კალამი შილერს გადასცა!.. თქვენ ვის უტოვებთ?

მწერალმა უბის ჯიბეში ჩაიყო ხელი და რომ ვერ ნახა, შეწუხებულმა წამოიძახა: — კალამი!

მეგობრული შარე მწერალ თანავგ ბოლოლასისა

70 წლის ვახტანგ გორგანელს

გეშმარით პოეტს, პატრიოტს, ვაშა შენ, ვახტანგ გორგანელს, — ნახევარი გზა ცხოვრების დაუმარცხებლად რომ განვლდე! მრავალი მართლაც ბრწყინვალე და დიდებული ლექსი გაქვს ანთხარ კაცურკაცობის, სიჭველის ოქრო-ვერცხლითა! ბორგავ არაგვის ზვირთივით, გესმის არწივთა ძახილი!.. გულის გულში გაქვს გაყრილი მამულის ტრფობის მახვილი!.. ჯამაგიძის ქალს, დედაშენს, ვინც ობლობაში გაგზარდა, უკვდავი ლექსი მიუძღვნა მ უ რ მ ა ნ შ ა — შენმა ნაღღმა ძმამ! ღმერთს შენც უყვარხარ, ვახტანგ, და ღმერთშემოსილი კაცი ხარ! — სწორედ რომ ღმერთშემოსილი — ვერ გამოგხატავს სხვა სიტყვა! ახსივებ ხალას იუმორს, სიყვარულს, სიხიბს, სიკეთეს!.. ხარ პირდაპირი, გულდია, ნიღაბს არასდროს იკეთებ! იბრძოდი, იბრძვი, იბრძოლებ მთლიანი საქართველოსთვის! (შენს ყველა დამსახურება-ღირსებას ახლა ვერ მოვთვლი!) დიდხანს გეცოცხლოს, პოეტის გქონოდეს ძალა უღვივი, ერთ-ერთო სახელწოდანო ავტორო „ს ა ლ ა მ უ რ ე ბ ი ს“!

„ნიანგის“ დავალებით — ზაურ ბოლქვაძე

6200/6

შურნალი „ნიანნი“
№17-18. (1966) სექტემბერი
გამოდის 1923 წლის ივნისი
სიდან.

მთავარი რედაქტორი
ზაზა პოლშავაძე

სარედაქციო კოლეგია:

მურთაზ აბაშიძე, ათანადი
ადიშვილი (პასუხისმგებე-
ლი მდივანი), ჭაბუა ამიბე-
ჯიბი, ნოზაძე ხართია,
რევაზ თვარაძე, ჭეშელ
ლაღლა (მხატვარ-რედაქ-
ტორი). ნოდარ შალვა-
ნია, რევაზ მიშველაძე,
ალექსანდრე სამხონია, ზე-
ფან სიხარულიძე (მთავარი
რედაქტორის მოადგილე),
ჯანსუღ ჩარკვიანი, თამაზ
წიფიყაძე.

ტექნიკური რედაქტორი
გიორგი დუნდუა

გადიცა ასაწყობად 20. 08.
92. წ. ხელმოწერილია
დასაბეჭდად 17. 11.
92 წ. ქალაქის ზომა
ბო×90¹/₈. ფიზიკური ნა-
ბეჭდი ფურცელი 3. სააღ-
რიცხველ-საგამომცემლო
თაბახი 3,6. საქართველოს
ქურნალ-გაზეთების გამო-
მცემლობა „სამშობლო“.
შეკვ. № 1492. ტირ. 27 000.
ქურნალი გამოდის თვეში
ორჯერ. რედაქციაში შე-
მოსული მასალები ავტო-
რებს არ უბრუნდებათ.

ჩვენი მისამართი: 880008.
თბილისი-8, რუსთაველის
პარკსაშენი № 48.

ტელეფონები: მთავარი რე-
დაქტორის — 99-55-54,
მთ. რედ. მოადგილის —
93-19-42, პ/მგ მდივნის —
93-10-78, მხატვარ-რედაქ-
ტორის — 99-02-38, გან-
ყოფილებათა გამგეების —
93-49-32, რედაქტორ-ლიტ-
მუშავეების — 99-02-38, მდი-
ვან-მეგამწიანის — 99-76-69.

Сатирико - юмористи-
ческий журнал «НИ-
АНГИ» (на грузинском
языке). Тбилиси, пр.
Руставели № 42.

ფასი 8 მან,
ინდექსი 76137

საქართველოს
წინააღმდეგე
ნაპოლეონი

ამ დღეს სვალ ვეღარ იშოვით!..

გამომცემლობა „მნათე“ (თბილისი,
ილია ჭავჭავაძის გამზირი, №37, მე-14 კორ-
პუსი) გამოსცა ცნობილი ქართველი მწერლის,
ქურნალ „დიმილის“ მთავარი რედაქტორის,
რევაზ მიშველაძის წიგნი „ზეპირი ნოველე-
ბი“ — სიცილის ნამდვილი ფეიერვერკი!
ნოველების უმრავლესობა პირდაპირ მაგნი-
ტოფონის ფირზეა ჩაწერილი. რევაზ მიშვე-

ლაძე მეგობრების წრეში ჰყვება თავისი და
სხვების ცხოვრების ეპიზოდებს. ჰყვება თა-
ვისებურად, ლალი იმერული ინტონაციით,
ხალასი იუმორით. მერე ზოგ მათგანს ლიტე-
რატურულ სიცოცხლეს ანიჭებს, ზოგს წერი-
ლმან, საყველბურო ხუმრობად თვლის.

ამ წიგნს სვალ ვეღარ იშოვით. ამი-
ტომ დღესვე იყიდეთ და დაიხრცე-
ბით... სიცილით!..